

Jesenice, 15. maja 1970

ŽELEZAR — GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA ŽELEZARNE JESENICE

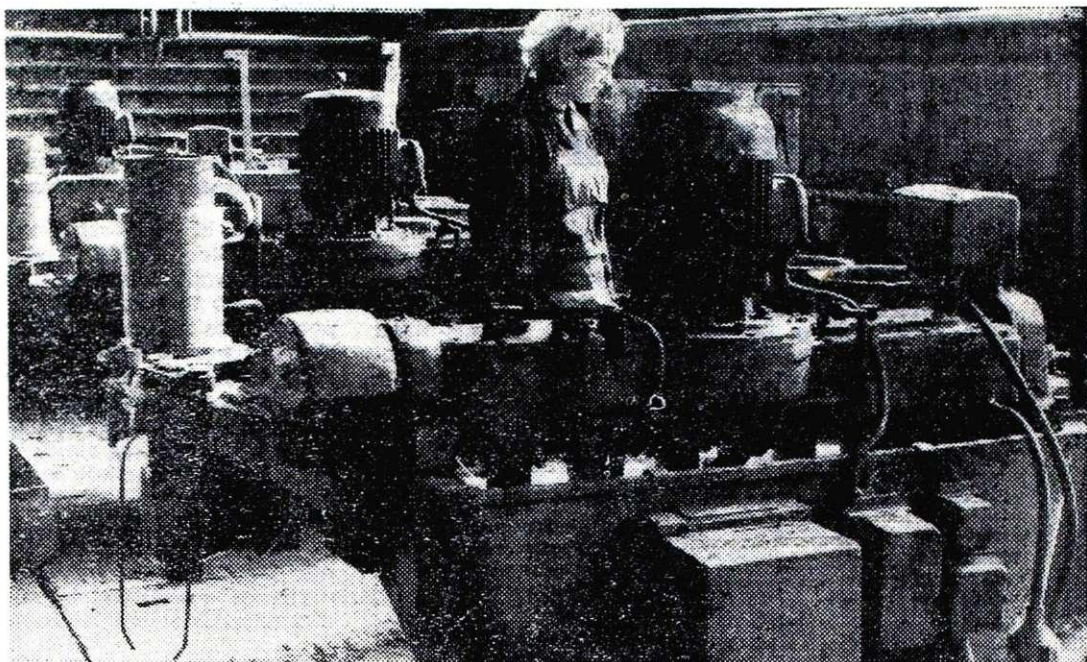
— Ureja redakcijski odbor — Glavni in odgovorni urednik Joža Vani — Rokopisov in fotografij ne vračamo — Naslov: Uredništvo »Železara«, združeno podjetje SLOVENSKE ŽELEZARNE Ljubljana — Železarna Jesenice. Telefon int. uredništvo 483, administracija 484 — Tisk CP »Gorenjski tisk«

ŽELEZAR

O letošnjem remontu v valjarni 2400

Valjarna 2400 že od prvomajskih praznikov dalje spet normalno obratuje. V drugi polovici aprila je bil izveden remont vseh naprav v obratu. 312 vzdrževalcev, poleg njih pa še delavci podjetja Vatrostalne in valjarne 2400 so imeli na razpolago samo 12 dni, da so v potisni peči zamenjali glisažne cevi, razen tega pa je bila potrebna popolna obnova ogrevalnih peči ter drugih strojev in naprav na progi in v adjustaži.

Šef vzdrževanja inž. Noč nam je povedal, da je bilo sodelovanje med obratovodstvom valjarne 2400 in vzdrževanjem zelo dobro. Ves remont je bil po ročnem sistemu mrežno sprogramiran, vse naprave pa so bile zadnjega aprila preizkušene za ponovno obratovanje. Da so dela pri remontu potekala po določenem načrtu in da je lahko valjarna 2400 spet začela normalno obratovati kot je bilo po planu predvideno, imajo zasluge za to vzdrževalci in vsi, ki so bili pri remontnih delih zaposleni, in zaslužijo vse priznanje ter pohvalo za uspešno opravljeno delo.

Sodelavka zaposlena na HERBORN žičarskih strojih

4. seja tovarniškega odbora osnovne organizacije sindikata Železarne

O POLITIČNIH CILJIH IN NALOGAH SINDIKATOV

V petek, 8. maja, je predsednik Srečko Mlinarič sklical 4. redno sejo tovarniškega odbora osnovne organizacije sindikata Železarne. Pregledu sklepov in dela predsedstva med obema sejama odbora je sledila razprava o osnutku programa političnih ciljev in nalog slovenskih sindikatov. Uvodne misli v razpravo je podal predsednik občinskega sindikalnega sveta Stefan Rodi. Ob koncu seje pa so sprejeli še pravilnik o delovanju koordinacijskega odbora sindikata združenega podjetja Slovenske železarne.

Sklepi sprejeti na zadnji seji so bili izvršeni, razen nekaterih, ki pa imajo dolgoročnejši značaj in so v postop-

ku. Iz poročila predsednika tovarniškega odbora je razvidno, da je predsedstvo med 3. in 4. sejo imelo šest sej. Na se-

jah so govorili o začasni ustavitvi plavža oz. pomanjkanju osnovnih metalurških surovin in o morebitnih posledicah, ki bi lahko sledile temu. Obravnavali so in sprejeli stališča do reševanja stanovanjske problematike in razpis in kriterije za odobravanje posojil za individualno gradnjo. Na dnevnem redu so imeli tudi način koriščenja dopustov z ozirom na postopni prehod

na 42-urni delovni teden. Na vlogo sindikalnega odbora transporta so obravnavali tudi vprašanje beneficirane delovne dobe za nekatera delovna mesta na transportu. Skupno z obema sindikalnima odboroma so govorili tudi o postopnem ustavljanju proizvodnje na Javorniku I. in II. ter sprejeli ustrezna stališča. V zvezi s tem so na seji govorili tudi o osnovnih načelih in postopkih za preusmerjanje oz. prekvalifikacijo delavcev in o spremembi 97. člena pravilnika o delovnih razmerjih. Ob teh osnovnih vprašanjih so obravnavali več tekočih zadev ter nekaj vlog in pritožb. V tem času so organizirali tudi srečanje z nekaterimi težjimi invalidi, zaposlenimi v Železarni, ob svetovnem dnevu invalidov.

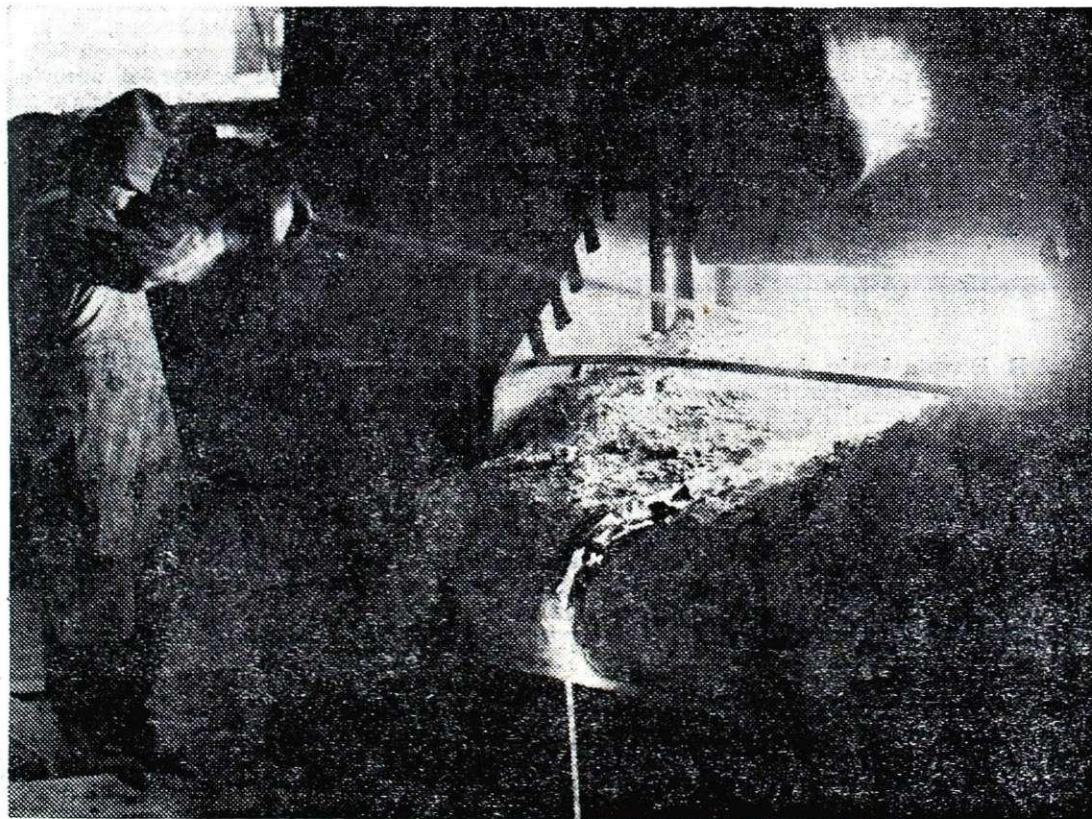
Tudi komisije pri tovarniškem odboru so v tem času imele devet sej in sicer komisija za športno rekreacijo dve, komisija za prošnje, pritožbe in socialna vprašanja tri, komisije za oddihe in rekreacijo eno, komisija za kulturo in izobraževanje dve in komisija za delo s sindikalnimi odbori eno sejo.

V nadaljevanju seje je navzočim razložil osnutek programa političnih ciljev in nalog slovenskih sindikatov predsednik občinskega sindikalnega sveta Jesenice Stefan Rodi. Gradivo so člani odbora in predsedniki sindikalnih odborov prejeli že predčasno v posebni brušuri, osnutek pa je bil objavljen tudi v prilogi Delavske enotnosti 28.

marca 1970. Ker je gradivo šele v javni razpravi in bo program dokončno izoblikovan, ko bodo razprave zaključene oziroma zbrane pripombe, se je po uvodnih mislih razvila živahna razprava. Govorniki Franc Kalan, Karel Pogačar, Milena Harej, Jernej Štanfelj, Janez Kavčič, Zdravko Pogačnik, Anton Salika, Niko Sok in Cvetko Praprotnik, so v razpravi o vsebini osnutka programa političnih ciljev in nalog slovenskih sindikatov, govorili tudi o konkretnih težavah in vprašanjih, ki spremljajo delovni kolektivi. Čeprav je osnutek programa v nekaterih primerih še premalo konkreten, so bili mnjenja, da je narejen velik korak naprej s tem, da je sindikat postavil zelo jasna politična stališča do posameznih vprašanj in nalog sindikalnih organizacij. Mnogo stvari pa je še premalo opredeljenih in preveč splošno obdelanih.

Največ so govorili o vprašanjih, na katere delovni kolektivi sam nima nobenega vpliva oziroma, ki sodijo v republiško ali zvezno pristojnost in ki se premalo sistemsko in prepočasno rešujejo. Stalno naraščanje cen osnovnih metalurških surovin in drugega materiala ob metalurških plafoniranih cenah ter še ob vedno prisotni nelikvidnosti, ogrožajo redne osebne dohodke in je ob takem stanju o zagotovljenih najnižjih osebnih dohodkih težko govoriti. Cela vrsta še nerešenih ali vsaj ne dovolj

(Nadalj. na 3. str.)

Elektrojeklar pri jemanju poskusnega vzorca

Politično-sociološki način obravnavanja problemov, ukrepov in snovanj v sindikatih

V slovenskih sindikatih teče razprava o osnutku programa političnih nalog in ciljev slovenskih sindikatov. Dileme o tem, ali je programiranje in konkretna opredelitev političnih ciljev in nalog sindikatov ob politično-programskih dokumentih občnega zbora RS ZSS, kongresov ZSJ, ZKS in ZKJ potrebna, bi ob teh razpravah morale odpasti. Jasno je, da omenjeni dokumenti pomenijo dolgoročno perspektivo družbenega razvoja in da je konkretna opredelitev političnih ciljev pogoj za uspešno delo, še toliko bolj, ker bodo sindikati morali sprejetim političnim ciljem in nalogam podrežati tudi svoje delovne metode. Da se že v začetku pravilno razumemo, je predvsem potrebno ponovno poudariti naslovno misel, da je za sindikate primaren politično-sociološki način obravnavanja problemov, ukrepov in snovanj. Ali z drugimi besedami, v sindikatih morajo na vsa dogajanja in vse premike v družbi gledati skozi položaj človeka in njegovega počutja. Ta poanta se kakor rdeča nit vleče skozi ves osnutek programa političnih ciljev in nalog sindikatov. Prav gotovo pa poudarek na politično-sociološkem načinu obravnavanja ni isto kot socialno-demagoški način obravnavanja položaja človeka in njegovega počutja, kar je še pre pogosto prisotno v posameznih organizacijah.

Taka osnova politične usmeritve sindikatov pa bo nemalokrat v nasprotju s sedanjo prakso nekaterih osnovnih organizacij, ki so poskušale biti neke vrste polkvalificirani strokovnjaki za ekonomska, pravna ali tehnološka vprašanja. Za reševanje takih vprašanj so v gospodarskih organizacijah strokovno usposobljeni kadri, ki so tudi odgovorni za določene strokovne odločitve in gotovo pri svojih strokovnih odločitvah ne rabijo polkvalificiranih ali celo laičnih arbitrov. Taka nekvalificirana poseganja sindikata v kakršna koli strokovna vprašanja velikokrat celo zavirajo učinkovitost ali uspešnost določenih strokovnih ukrepov. Seveda pa to ne pomeni, da mora sindikat umakniti roke od teh vprašanj, vsekakor pa ne sme biti arbitar raznih tehnoloških, ekonomskih ali drugih strokovnih vprašanj oziroma odločitev. Prav gotovo bo sindikat opozarjal na probleme, težave ali nerešena vprašanja tudi strokovne narave, vendar pa bo prepuščal njih reševanje ustreznim službam in organom. Njega bo predvsem zanimalo, ali je s sklepom ali ukrepom razrešeno vprašanje ali težava, na katero je opozoril. Osnovno vodilo sindikata pa je, da na vse ukrepe, sklepe ali premike v družbi glede položaja človeka in njegovega počutja. Seveda pa s tem ni rečeno, da sindikatu strokovnost ni potrebna. Brez tega ne bi mogel sindikat presojati in politično ocenjevati, niti postavljati realnih političnih ciljev. To pa mora biti podrejeno osnovnim političnim ciljem in nalogam.

Če iz teh uvodnih razmišljanj citiramo temeljne cilje aktivnosti sindikatov, bomo še bolj nazorno razumeli vlogo in naloge sindikatov. Te so:

- »stalno naraščanje materialnega in kulturnega standarda delovnih ljudi, kar je pogoj za njihovo večjo svobodo, neodvisnost in ustvarjalnost;
- vedno bolj demokratični in humani odnosi med ljudmi, ki so pogoj samoupravnega položaja delovnega človeka v družbi;
- trajno utrjevanje socialne varnosti delovnega človeka, kar ga razbremeni negotovosti o njegovi eksistenci in mu omogoča, da se vedno bolj predaja ustvarjalnemu delu;
- ustvarjanje potrebnih materialnih pogojev za boljši standard in socialno varnost človeka.

Ne da bi še posebej razčlenjevali citirane naloge, lahko ugotovimo, da je sindikat pomemben dejavnik, ki mora vplivati na spreminjanje odnosov in prakse. Če smo ob tem vsaj nekoliko kritični ali samokritični, potem nam ne bo nerodno priznati, da se je tudi naš sindikat preveč utrudil in časovno angažiral na nekaterih vprašanjih, ki sodijo v strokovne službe in o katerih bi moral dati predvsem politično oceno in v tej smeri bolj intenzivno delovati. Ne zanikam pa resnice, da je bil tovarniški sindikat morda še preveč prisoten pri reševanju številnih težav in nerešenih vprašanj za kar so morda bolj odgovorni drugi. Ta pretirana strokovnost pa je bila bolj ali manj prisotna tudi na vseh nivojih pa tudi v vseh službah. Napačno pa bi bilo misliti, da se s čemerkoli omejuje samostojnost ali aktivnost sindikatov, ki morajo biti dejavnik integracije najrazličnejših interesov delovnih ljudi.

Ko razmišljamo o programu političnih ciljev in nalog slovenskih sindikatov pa se ob napisanih grobih mislih predvsem odpira vprašanje, kako uresničiti program, da ne bo ostal le mrtva črka in kako na njem aktivirati sindikalne organizacije na vseh nivojih. Že sama razprava na minuli seji tovarniškega odbora osnovne organizacije sindikata Železarnice je opozorila, kam usmeriti prizadevanja za osvojitve programa kot pogoja za njegovo uresničitev. Čeprav je gradivo v javni razpravi že od konca marca, je bilo opazno, da večina članov odbora in predsednikov sindikalnih odborov osnutka programa ni predelala. Še vedno je preveč govorjenja in ocenjevanja na pamet, kakor pravimo, ocenjevanja brez poznavanja osnovnih in razvojnih hotenj posameznih strokovnih ukrepov ali sklepov, ne da bi to presojali v politično-sociološkem pogledu. Govorimo o programu in presojamo pojave, ne da bi program in v njem politične cilje oziroma stališča sindikata do posameznih pojavov poznali. Tako govorjenje lahko prinese samo množico zelo različnih mnenj, ki jih ni niti mogoče strniti v določena stališča sindikata. Da se ne bomo narobe razumeli, na omenjeni seji je bilo tudi nekaj zelo pretehtanih in politično zdravo postavljenih misli, žal pa je le-teh v primerjavi s prvo trditvijo premalo.

Te kritične misli naj predvsem služijo za zaključek, da bomo boljše in v smislu predlaganih političnih ciljev in nalog uspešno lahko delali le, če jih bomo osvojili, če jih bomo uporabljali tudi v vsakodnevni praksi. Sicer bodo res ostale mrtve črke, kakor je bilo rečeno na seji. Uspešnost in koristnost delovanja tudi pomeni biti oborožen s političnim, družbenim, ekonomskim in drugim znanjem.

Poškodbe v aprilu

Iz podatkov, ki nam jih je posredovala služba za varstvo pri delu, je razvidno, da je bilo v aprilu na delovnih mestih poškodovanih 42 naših sodelavcev. Na poti v službo smo v prejšnjem mesecu imeli samo eno poškodbo.

V DE talilnic je bilo 7 poškodb in 205 izgubljenih dni, v valjarni Bela 3 in 145 dni, v valjarni Javornik 5 in 130 dni, v predelovalnih obratih 12 poškodb in 129 dni, energetskih obratih 2 poškodbi in 18 dni, v vzdrževalnih obratih 7 poškodb in 282 dni, transportnih obratih tri poškodbe in 118 dni ter v upravni službi tri poškodbe in 61 izgubljenih delovnih dni. Zaradi poškodb na delovnih mestih smo v celoti izgubili 1.088 delovnih dni. Na poti v službo je bila ena poškodba v DE upravne službe z 28 izgubljenimi dnevi, razen tega pa so samo še v vzdrževalnih obratih imeli zaradi poškodb na poti 24 izgubljenih dni iz prejšnjih mesecev.

Tudi v preteklem mesecu ni bilo težjih poškodb.

Železarski globus

ANGOLA — Tudi v tej portugalski koloniji so velika nahajališča kvalitetne železove rude. Zato bodo v bližini Luande zgradili sodobno napravo za proizvodnjo peletov, ki bo imela letno zmogljivost 1,8 milijona ton. Za izgradnjo vseh potrebnih naprav v rudniku železove rude in obrata za peletiziranje bodo investirali okoli 70 milijonov dolarjev.

FRANCIJA — V departmaju Orne so letos spomladi zaprli rudnik železove rude Ferrière-aux-Étangs, v katerem so letno nakopali 500.000 ton te železarske surovine. Vzrok za ukinitve dela v tem rudniku je bila vedno večja konkurenca visoko kvalitetnih železovih rud iz prekomorskih dežel in povečanje železniških transportnih stroškov.

Boris Hafner

Železarna B. Bieruta v Czeszochowi

Železarna B. Bieruta leži blizu mesta Czeszochowa in se deli na dva dela. Prvi del, kjer je koksarna, aglomeracija in plavži, se imenuje Mirow in je od drugega dela, to je jeklarne, valjarne žice, valjarne brezšivnih cevi in centralnih vzdrževalnih obratov oddaljena približno 3 km. Ta del, kjer sedaj gradijo tudi novo valjarno debele pločevine, se imenuje Rakow. Tudi na Mirowu imajo še dovolj prostora za novogradnje in je že narejen idejni projekt nove aglomeracije, ki bo imela dva D. L. trakova po 150 m² in po en plavž z volumnom 2.000 m³.

PLAVŽI:

V železarni B. Bieruta imajo dva plavža, vsak ima 862 m² prostornine. Delajo sivi in beli grodelj. Beli grodelj porabijo v lastni jeklarni, sivi grodelj pa je namenjen prodaji.

Tehnični podatki:

višina plavža od izpusta do zasipa 25,28 m, premer talilnika 6,60 m, število pihalnic s premerom Ø 150 mm je 16, dnevna proizvodnja 1.100–1.300 ton, poraba koksa 760 kg/t grodlja, poraba mazuta 50 kg/t grodlja, dodatek apnenca 80 kg/t grodlja, izplen 44–45 %, dodatek pare 25–30 g/m³, količina zraka 90.000 do 100.000 Nm³/h, temperatura vročega zraka 900 do 950 °C, vsip: aglomerat 75 %, pražen siderit 15 %, nadzrno mešanice iz aglomeracije 10 %, analiza belega surovega železa: Si — 0,5 do 1,25 %, Mn — 0,5 %, S — 0,04 %. Število prehodov je sedem na dan, povprečna količina grodlja pri enem prebodu je 200 ton, rekorden prebod 307 ton.

Za eno peč imajo na razpolago tri kavperje, dva sta v obratovanju, eden pa je v rezervi ali pa

se na njem vršijo popravila. Temperatura vročega zraka, ki ga potiskajo v peč, je 880–920 °C. Za krajši čas lahko dosežejo temperaturo vročega zraka tudi 1.040 °C. Zasipavanje se vrši s pomočjo skipov. Aglomerat pripeljejo na plavž s samoraztovornimi vagoni iz približno 200 m oddaljene aglomeracije. Tu ga stresejo v silose, pod katerimi vozi vsipni voz. Isto pot napravi tudi kosovni odsejanec mešanice, le da pride iz drugih silosov. Za uvozno rudo nimajo drobilcev in jo morajo kupovati v zrnatosti pod 80 mm. Praženi siderit imajo na skladišču aglomeracije in ga portalni žerjav nosi v silose plavža. Dobro odsejanega že pripeljejo in ga ni treba več sejati.

Tudi apnenec imajo na tem skladišču in sicer v zrnatosti od 20 do 80 mm. Koks pride po transportnih trakovih direktno iz koksarne, ki je dobrih 500 m oddaljena od plavža. Koks stresejo v posebne silose, iz katerih ga potem prek vibracijskega sita in prek tehtnice nasipavajo direktno v skip.

(Se nadaljuje)

O POLITIČNIH CILJIH IN NALOGAH SINDIKATOV

(Nadalj. s 1. str.)

jasno rešenih sistemskih vprašanj o gospodarstvu in v politiki cen, onemogoča učinkovito delovanje sindikata v smislu postavljenih političnih ciljev in nalog. Razen tega so merila za merjenje osebnih dohodkov, družbenega standarda idr. v Sloveniji še tako raznolična, da je skoraj nemogoča objektivna primerjava med posameznimi delovnimi organizacijami, gospodarskimi vejami, krajevnimi območji itd.

Precej kritike je bilo tudi izrečene v pogledu neenakega tretiranja gospodarskih vej po istih vprašanjih. Govorili pa so tudi o vprašanih družbenega dogovarjanja, ki ima v nekaterih primerih zaradi konjunkture ali monopolnega položaja posameznega partnerja značaj izsiljevanja, ne

pa dogovarjanja. Vprašanje pa je tudi doslednega in poštenega izvajanja družbenega dogovora.

V osnutku programa je tudi premalo poudarjena osebna odgovornost, ki bi se morala stopnjevati z delovnim položajem in funkcijo. Ostro pa so kritizirali tudi pojave dvojne morale pri posameznikih, ki se kažejo na vseh nivojih. Stališče, ki ga posamezniki zagovarjajo v predstavniških ali drugih organih, ne izvajajo v vsakodnevni praksi ali delajo celo nasprotno.

Pri tako neenakih ekonomskih pogojih posameznih gospodarskih vej in ob številnih odprtih sistemskih vprašanjih, bo pri uresničevanju predlaganega programa političnih ciljev in nalog sindikata zelo vprašljiva tudi odgo-

vornost sindikata za uresničevanje predvidenega programa. Izrečena pa je bila tudi bojazen, da v osnovi dober program političnih ciljev in nalog sindikatov ne bi ostal mrtva črka.

Morda bi sicer dovolj razgibani seji lahko očitali le neenačrtno in necelostno razpravo o osnutku programa, ki je grajen za daljše obdobje in, ki za sleherni organizacijo pomeni osnovo za bolj učinkovito delovanje. Verjetno bo moral tako tovarniški odbor kakor predsednik obratnih sindikalnih odborov še razpravljati o programu in posameznih poglavjih, ko bo dokončno oblikovan oziroma sprejet. Na minuli seji na primer ni bilo niti v uvodnem razmišljanju, niti v razpravi z besedo omenjeno vprašanje izobraževanja, dopolnjevanja znanja in kulture ter športne rekreacije, kar pa je še kako pomembno pri nadaljnjem razvijanju samoupravnih odnosov in ekonomsko-tehničnega napredka oziroma delovne sposobnosti. Program bo v resnici ostal le mrtva črka, če ga ne bomo osvojili na vseh nivojih in se za njegovo uresničevanje tudi zavestno prizadevali.

Predsedstvo tovarniškega odbora osnovne organizacije sindikata bo na osnovi razprave pripravilo pripombe in stališča do osnutka programa političnih ciljev in nalog sindikatov ter jih posredovalo republikanskemu sindikatu.

Na seji so potrdili tudi pravila koordinacijskega odbora sindikata združenega podjetja Slovenske železarn. Pravila poleg splošnih določil obravnavajo vlogo koordinacijskega odbora, sestav, volitve, mandat in funkcije organov koordinacijskega odbora, sodelovanje koordinacijskega odbora z drugimi organi in organizacijami v podjetju ter način financiranja.

nja koordinacijskega odbora. Osnovna funkcija koordinacijskega odbora je usklajevanje dela, političnih akcij, stališč, predlogov ter sklepov osnovnih organizacij sindikatov železarn.

Ob koncu seje so poslušali še nekaj informacij, kritizirali pa so tudi način obravnavanja osnutka statuta Železarn. Glavno breme je bilo naloženo delovodjem, ki v nekaterih primerih niso niti sposobni posredovati osnutka

sodelavcem in sploh so menili, da so jih obremenili z vsemogočim delom, medtem ko je del tehnikov in asistentov ter drugih tehničnih kadrov v obratih povsem pasivnih. Tudi komunisti ne odigravajo svoje vloge in v obratih največkrat glavno politično breme sloni na predsednikih sindikalnih odborov. Seja, ki je trajala skoraj štiri ure, je načela več vprašanj, ki bi vsako za sebe zahtevalo posebno razpravo.

Obvestila kolektivu ● Obvestila kolektivu ●

Dežurna služba v Železarni

	telefon	
	v pisarni	doma
SOBOTA, 16. maja: inž. Ivo ARZENSEK, SEP	501	500
NEDELJA, 17. maja: inž. Janez KOMELJ, žičarna	525	83/144
PONEDELJEK, 18. maja: inž. Feliks BESTER, RTA	262	790/59
TOREK, 19. maja: inž. Janez BIDOVEC, TPD	240	790/44
SREDA, 20. maja: Edvard CENCEK, TSV	548	727
ČETRTEK, 21. maja: inž. Stanko ČOP, talilnice	328	67/538
PETEK, 22. maja: inž. Tine ČRV, valjarna Bela	850	790/58

Dežurna služba traja od datuma nastopa ob 7. uri do naslednjega dne ob 7. uri. Kolikor dežurnega ni v pisarni ali doma, kličite glavnega vratarja tel. 410.

Morebitne spremembe dežurnih so razvidne iz obvestil, ki jih vsako soboto objavljamo na razpisnih deskah pri vseh vratarjih.

Tajništvo tehničnega in proizvodnega direktorja

Obvestila kolektivu ● Obvestila kolektivu ●

Poklicna razglednica

Pri izbiri poklicne kariere imajo mladi svoje težave in množico vprašanj. Če spremljamo poklicne razglednice, smo se o tem lahko že prepričali. To je zanimiv mozaik želja in hotenj, ki kaže, da bo potrebno storiti še mnogo za zrelo in koristno izbiro poklicne kariere današnjih in prihodnjih mladih generacij.

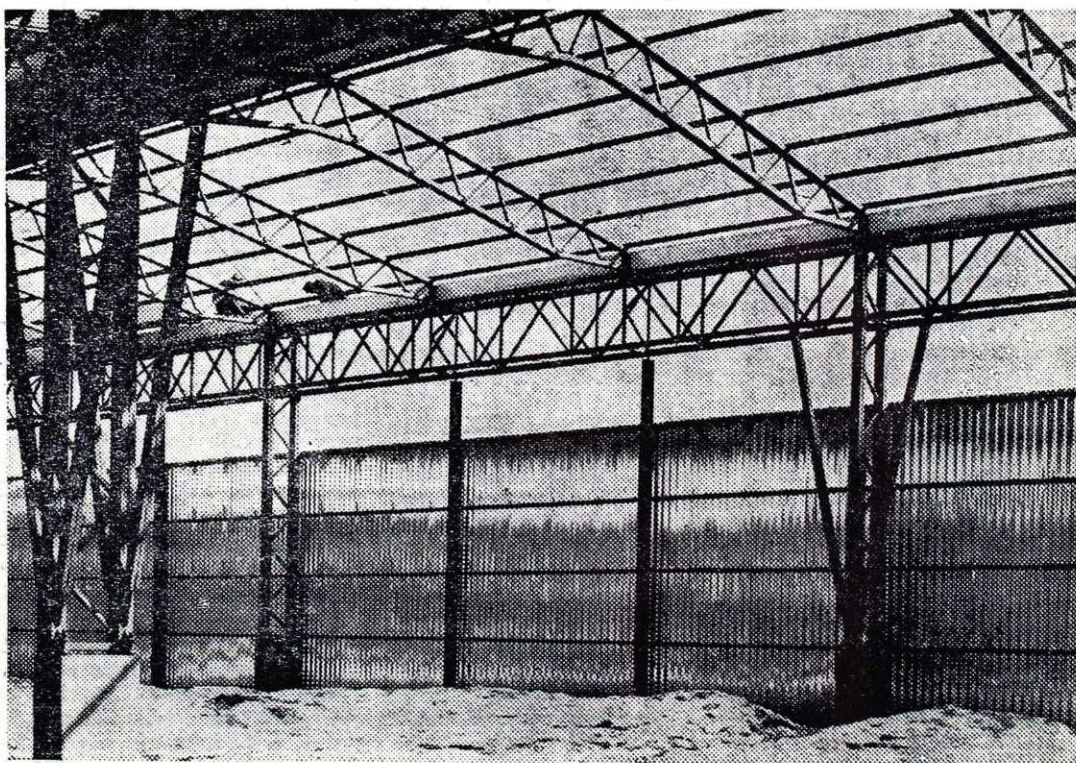
Spremljati razvoj in nagnjenja mladega človeka že od 5. razreda osnovne šole dalje, ga seznanjati, prosvetljevati in končno ustrezno poklicno usmeriti, to je široko področje dejavnosti osnovnih šol, ustrezne strokovne službe in ne nazadnje gospodarskih organizacij. Brez ustreznih in sposobnih kadrov ne bomo uresničili, pa čeprav še tako popolne in dobro zasnovane srednje ali dolgoročne načrte razvoja našega gospodarstva in družbe.

Tudi današnja poklicna razglednica bo verjetno zanimiva, tako za mlade kot starše.

»Minilo je moje osemletno šolanje. Pri tem je bilo veliko truda in težko. Odločil sem se, da se grem učiti za elektroinštalaterja. Prišel je čas, ko sem moral oditi na delo. Bilo mi je kot da odhajam v neznan, zapuščen svet. To je bila moja prva pot v življenje. Prvi dan je bil dolg, drugi krajši, tretji pa je tako hitro minil, da sem se komaj zavedel. Na delovnem mestu sem se z vsemi dobro spoznal, veselo smo delali skupaj in bilo je vsak dan lažje. Ko je minilo nekaj dni, mi je mojster rekel, da ne morem ostati pri njih, ker so na občini rekli, da moram imeti osem razredov. To me je prizadelo, tiha žalost me je objela in bil sem ves iz sebe. Enako se je zgodilo mojemu kolegu iz Gorij. Poslovila sva se in šla domov. Ni kazalo drugega, kot da grem še eno leto v šolo. Ali bo to še možno, sva si mislila na poti domov.

Vprašala sva vsak svojega ravnatelja in sprejeli so naju. Zdaj hodiva v 8. razred in se učiva, da bi izdelala ter se spet konec poletja videla tam kot lani, v delavnici s svojimi kolegi. Želim, da bi spet nadaljevala pot, za katero sva se odločila — kajti le-ta naju veseli. Če bo sreča mila, bo tako. Najbolj naju skrbi šola, vendar upava, da jo bova mogoče le izvozila, stopila na pot, ki sva si jo izbrala za lepo ali težko življenje.

Tare me najbolj to, ko ne veš, ali boš izdelal 8. razred, ali boš dobil mesto, ali boš zdravstveno sposoben. Mislim pa, da bo šlo, ker imam dosti zanimanja in še sam poskušam prispevati svoje. Nosim težko breme, ki bi ga rad čimprej odložil. Upam, da mi bo vse to uspelo, ker me preveč močno prežema želja — postati elektroinštalater.«

Konstrukcija iz hladno oblikovanih profilov skladišča UNIVERZAL

Mladi o sebi, svojih problemih, nalogah in perspektivah

Seja predsedstva TK ZMS Železarne

Na redni torkovi seji predsedstva TK ZMS Železarne dne 12. maja so prisotni razpravljali o prestavitvi datuma za kitariado, o izbiri mladincev za sprejem v organizacijo ZK in izletu mladincev iz delovnih organizacij, ki se bodo udeležili praznovanja 25-letnice jugoslovanskega letalstva na otoku Krku.

Najprej so odobrili 900 N din za odkup dramskega dela OGNJENI VIHAR in ne dela HRAST kot je bilo prvotno zamišljeno in objavljeno. Predstava bo 28. maja ob 17. uri.

Precej govora in izrečenega nezadovoljstva je bilo tudi okoli kitariade. Datum je bil namreč že določen in objavljen, žal pa je predsedstvo TK ZMS Železarne, ki je organizacijo kitariade prevzelo, prisiljeno kitariado preložiti na 30. maj. Razgovor zadolženih članov za pripravo te prireditve z vodji nekaterih ansamblov je namreč pokazal, da ansambli nimajo pripravljenih programov za nastop te vrste in da bi morali počakati z izvedbo kitariade vsaj do konca meseca maja. Kritika je padla tudi s strani sekretarja ObK ZMS Jesenice Zlata Vogriča, ki je dejal, da bi se take in podobne spremembe morale nujno javiti ObK ZM, da se eventualno prepreči napačno in netočno informiranje širšega kroga javnosti. Obenem sta bila izvoljena oz. določena še dva člana predsedstva TK ZMS, ki bosta pomagala pri organiziranju in izvedbi kitariade. Obstaja pa še ena možnost in sicer, da bi namesto klasične kitariade priredili revijo beat ansamblov s plesom. Prisotni pa bi lahko tudi glasovali za najboljši ansambel revije.

Zlato Vogrič je nato povedal tudi nekaj o izletu mladim iz delovnih organizacij na otok Krk. Letos namreč praznuje 25-letnico obstoja letalstva v novi Jugoslaviji in ima ObK ZMS Igor ŽITNIK. Pogovarjala sta se s predstavnikoma aktivov ZM na srednjih šolah, delovni organizaciji, aktivna v krajevni skupnosti in svoj obisk končala z razgovorom s člani predsedstva ObK ZMS Jesenice. Zanimalo ju je predvsem delo ObK ZMS Jesenice na področju uresničevanja sprejetih sklepov RK ZMS, ki se nanašajo na položaj vajencev v družbenem in privatnem sektorju, mladim na vasi in v kmetijstvu, probleme dijaške samouprave, socialna diferenciacija in položaj mladim v gospodarstvu.

Člani predsedstva so se nato še pogovarjali o predlogih za sprejem nekaj mladim in perspektivnim mladincem in mladink v organizacijo ZK, vendar so bili mnenja, da se bolj dosledno loti te naloge ideološka komisija. Z. E.

Razgovor predstavnikov predsedstva RK ZMS in predsedstva ObK ZMS Jesenice

V ponedeljek, 11. maja sta Jesenice obiskala sekretar ZMS Dagmar ŠUSTER in član predsedstva RK ZMS in predsednik komisije za izobraževanje in šolstvo pri RK ZMS Igor ŽITNIK. Pogovarjala sta se s predstavnikoma aktivov ZM na srednjih šolah, delovni organizaciji, aktivna v krajevni skupnosti in svoj obisk končala z razgovorom s člani predsedstva ObK ZMS Jesenice. Zanimalo ju je predvsem delo ObK ZMS Jesenice na področju uresničevanja sprejetih sklepov RK ZMS, ki se nanašajo na položaj vajencev v družbenem in privatnem sektorju, mladim na vasi in v kmetijstvu, probleme dijaške samouprave, socialna diferenciacija in položaj mladim v gospodarstvu.

Okvirne odgovore na omenjena vprašanja je uvodoma podal predsednik ObK ZMS Jesenice prof. Srečko KRČ, dopolnjevali oziroma sodelovali v razgovoru pa so tudi sekretar ObK ZMS Zlato VOGRIČ ter predstavniki JLA, mladine srednjih šol, krajevnih skupnosti in gospodarske organizacije, kateri so obenem tudi člani predsedstva ObK ZMS Jesenice.

Prof. Krč je najprej govoril o položaju vajencev v zasebnem in družbenem sektorju. Povedal je, da je ObK ZMS organiziral dva pogovora z vajenci v zasebnem sektorju in sicer o splošnem položaju mladim in o predpisih, ki se nanašajo na odnos vajenca do delodajalca in obratno. Poskus predsedstva ObK ZMS Jesenice pri združevanju vajencev v zasebnem sektorju je uspel, kar dokazuje to, da je pri njih že pričel delovati interesni aktiv ZM. Korak naprej pa je bil napravljen tudi pri delovanju mladim v družbenem sekt., kjer se že kažejo znaki po potrebi organiziranega družb. političnega delovanja. Anketa izvedena med vajenci pa je pokazala na pomanjkanje ekonomsko-političnega znanja za uspešno delo v organih družbenega samoupravljanja. Na skupnem razgovoru predstavnikov mladinske samouprave, ki bo v septembru, bo predlagano, da se zaradi pomanjkanja znanja uvede v učni program na srednjih šolah nov predmet — družbeno samoupravljanje, ali pa se že obstoječi predmet vsebinsko razširi.

O družbeno-političnem delu mladim na vasi in kmetijstvu se ne da govoriti, ker je teh v jeseniški občini procentualno tako malo, da je njihovo delovanje praktično nemogoče.

O dijaški samoupravi je nekaj več povedal Miro HAREJ, ki je poudaril, da mladim na srednjih šolah iščejo izhodišča svojega družbeno-političnega delovanja v smernicah podanih na problemski konferenci v Celju. Mladim na srednjih

šolah se zavzemajo za modernizacijo pouka in tudi predlagajo, da bi se mladim na šolah lahko tudi bolj strokovno seznanjali o moderni glasbi, poeziji, slikarstvu in podobnih sodobnih dosežkih. Prav tako so tudi mnenja, da bi že učenec osnovnih šol moral posredovati osnovne zahteve iz vsebine učnega programa šole, katero bodo po svojih zmoglostih in željah kasneje obiskovali. Predvsem pa bi morali dijaki temeljiteje poznati šolske pravne akte in imeti možnost sodelovanja v spreminjanju in dopolnjevanju le-teh.

Prof. Krč je v nadaljevanju razgovora povedal, da ObK ZMS Jesenice ni vodil posebnih pogovorov o socialni diferenciaciji, da pa namerava ustanoviti posebno komisijo za raziskovanje mladim, ki pa se bo ukvarjala tudi s problemom socialne diferenciacije.

Tudi mladim v gospodarskih organizacijah so naredili korak naprej pri uresničevanju smernic RK ZMS. Precejšen del bremena pade na ramena TK ZMS Železarne, katere mladina predstavlja velik del zaposlenih mladincev in mladink.

Igor ŽITNIK je omenil, da so mladim zadnja leta predvsem zanemarili družbeno politično izobraževanje na področju cele Slovenije, da pa se v zadnjem času že čutijo premiki na tem področju, ki mladim nikakor ne smejo zadovoljiti, ampak jih je treba še bolj pospeševati. Prav tako bo potrebno nekaj storiti za osvežitev in posodobljenost raznih oblik seminarjev in družbeno politično izobraževanje mladim. Eden od pripomočkov pri oblikovanju profila uspešnega mladega družbeno političnega delavca naj bi bil tudi novoblikovano glasilo za člane ZMS — PRIZMA, ki naj bi ki utrl pot med čim širši krog mladim.

Prof. Krč je navzoče informiral, da si predsedstvo ObK ZMS Jesenice trenutno prizadeva uspešno izpeljati program prireditve v mesecu mladosti. Isto je tudi naloga nekaterih aktivov ZM v občini, ki imajo svoje programe. Obenem je tudi povedal, da se predsedstvo ukvarja še z nalogo krepitve terenskih aktivov ZM. Omenil je tudi, da se je ObK ZMS Jesenice okrepil z nekaj novoustanovljenimi aktivimi in da bo sedaj potrebno temeljito oblikovati vsebino dela, ki bo ustrezala konkretnim razmeram in oblikovanju politike organizacije.

Sekretar ObK ZMS Jesenice Zlato VOGRIČ je poudaril, da je potrebno doseči višjo stopnjo organiziranosti, vsebine dela in akcij. To pa zahteva veliko dela in več aktivnosti članov predsedstva, čeprav je le-to boljše kot je bilo pred časom. Predvsem pa se predsedstvo zaveda, da mora predvsem urediti svoje vrste in delo aktivov ZM v občini, da bi se mladim lahko uveljavili kot enakopraven družbeno politični dejavnik in kot taki tudi sodelovali pri oblikovanju družbeno gospodarske politike v občini.

Svoje mnenje o sodelovanju ObK ZMS Jesenice in priпадniki JLA na območju občine je podal tudi predstavnik JLA in član predsedstva ObK ZM Jesenice. Izrazil je zadovoljstvo nad načinom dela in pristopu k boljšemu in učinkovitejšemu sodelovanju mladim »civilov« in fantov v uniformah, kajti tudi s takimi oblikami sodelovanja se lahko krepki socializem in bratstvo ter edinstvo med narodi Jugoslavije.

Na koncu razgovora je sekretar ZMS Dagmar ŠUSTER podal tudi grobo oceno delovanja aktivov ZM v občini in predsedstva ObK ZMS Jesenice. Dejal je, da se rezultati boljšega in doslednejšega dela ObK ZMS Jesenice že krepko poznajo, za kar pa sta še posebno zaslužna predsednik ObK ZMS Jesenice Srečko KRČ in sekretar Zlato VOGRIČ. To pa so kljub vsemu le začetni koraki, kajti veliko dela je še pred organizacijo. Predvsem bo potrebno veliko pozornosti posvečati novoustanovljenim aktivom ZM v občini in ustanavljati nove povesod, kjer mladim žive in delajo. Sekretar je omenil tudi, da bi TK ZMS Železarne lahko s svojimi izkušnjami in sposobnostjo dajal takt delovanju aktivov ZM v delovnih organizacijah v občini in da se da na tem področju še mnogo narediti. Prav tako pa bi veljalo posvetiti več pozornosti politizaciji ZM v sodobnem smislu in več vsebinskih nastopov na področju občine in organizacije same. Prav tako je potrebno posvečati pozornost uresničevanju vsebinskih dogovorov, vprašanju publicistike, množične telesne kulture kot tudi vprašanju, kako si bodo mladim v družbi, občini ali podjetju zastavili srednjeročni in dolgoročni program dela. Tov. Šuster je poudaril, da se RK ZMS kot njeno predsedstvo zaveda, da lahko uspešno in smotrno dela le v tesni povezavi s posameznimi občinskimi organi ZM. Vsi skupaj pa se morajo zavedati, da bodo lahko uspešni samo toliko, kolikor bodo s svojim znanjem in prizadevanjem naredili.

V upravičenem prepričanju, da so si tako ObK ZMS Jesenice, kot njeni organi ZM zastavili pravilno pot svojega družbeno političnega delovanja in v upanju, da bodo tako pot tudi nadaljevali, sta se tovariša Šuster in Žitnik poslovila od članov ObK ZMS Jesenice in jim zaželela še dosti uspehov. Z. E.

Železarski globus

INDIJA — Indijsko gospodarstvo je potrebovalo v obdobju 1968/69 4,15 milijona ton različnih železarskih proizvodov. Leta 1973 in 1974 računajo na povečanje na 7,1 milijona ton. Kljub velikim naporom indijske železarske industrije bo treba uvoziti v letu 1970 okoli 500.000 ton železarskih izdelkov in v letih 1973 1,1 milijona ton.

JAPONSKA — Plavž štev. 3 železarne Fuji Iron and Steel Co., ki je pričel obratovati v aprilu 1969, je januarja letos dosegel v svetovnem merilu doslej največjo poprečno dnevno proizvodnjo. Proizvedel je poprečno dnevno 7.217 ton grodlja. Največja enkratna dnevna proizvodnja pa je bila v tem mesecu celo višja in sicer 8.150 ton. Ta plavž obratuje z visokim pritiskom na žrelu in sicer z 2,5 atmosfere.

JUŽNOAFRIŠKA REPUBLIKA — Japonske železarne bodo v prihodnjih letih kupovale železovo rudo tudi v tej afriški državi. V kratkem bosta sklenili ustrezno pogodbo japonska železarska družba Fuji Iron and Steel Co. ter južnoafriška železarska družba ISCOR. Po tej pogodbi bo japonska železarska družba v 15 letih kupila v tej državi 15 milijonov ton železove rude oziroma vsako leto po en milijon ton.

SOVJETSKA ZVEZA — Prva stopnja gradnje zahodno sibirskih železarne bo letos zaključena. Z njeno gradnjo so pričeli leta 1957 in so največ dela opravili med letom 1965 in 1970. Obratujeta dva plavža — medtem ko bo tretji pričel letos poleti, dva LD konvertorja, šest koksarinskih baterij in pet valjarn. Skupaj s Kunecko železarno, ki je oddaljena 10 km, bo ta železarina po končani izgradnji lahko proizvajala letno 9 milijonov tom surovega jekla.

**Dopisujte
v Železarja**

Samoupravni organi v preteklem tednu

11. seja odbora za splošne zadeve

Odbor za splošne zadeve je imel svojo 11. sejo v ponedeljek, 11. maja 1970. Na tej seji so pregledali sklepe prejšnje seje, obravnavali so predloge za službena potovanja v inozemstvo, pregledali so poročila o izvršenih službenih potovanjih v inozemstvo ter reševali tekoče zadeve in prošnje. Obravnavali so tudi pravilnik o uporabi motornih vozil in zasebnih motornih vozil v službene namene.

Pri pregledu sklepov so ugotovili, da so vsi sklepi izvršeni, obravnavali pa so tudi še nekaj sklepov prejšnjih sej, ki so sedaj tudi izvršeni.

Pravilnik o uporabi motornih vozil in zasebnih motornih vozil za službene potrebe Železarne, ki so ga na tej seji obravnavali, so sprejeli in sklenili da se pravilnik objavi v ŽELEZARJU, kot gradivo za javno razpravo. Po končani razpravi bo služba pravilnik predložila delavskemu svetu Železarne v potrditev.

Odobrili so nekaj službenih potovanj v inozemstvo, večina teh potovanj je po vprašanju tehnične narave, le nekaj jih je komercialnega

značaja. V obravnavi poročil o izvršenih službenih potovanjih so ugotovili, da so vsa službena potovanja uspešno opravljena in da je pri vseh potovanjih dosežen namen.

V nadaljevanju seje so obravnavali nekatere tekoče zadeve po predlogu sektorja za ekonomiko, nato pa še reševali nekaj prošenj, predvsem za denarno pomoč, pa so vse te prošnje zavrnili, razen da so odobrili odpis računa za izdelavo konsol v kulturnem domu na Javorniku in da so odobrili, da se Železarna včlani v medobčinsko društvo telesnih invalidov, ki ima sicer sedež v Kranju, ima pa na Jesenicah svojo podružnico.

38. seja odbora za plan in finance

V četrtek, 7. maja 1970, je bila že 38. seja odbora za plan in finance. Na tej seji so obravnavali poročilo direktorja za proizvodnjo o uspehih proizvodnje v aprilu.

Iz poročila direktorja za proizvodnjo dipl. inž. Avgusta Karbe so ugotovili, da je bila v aprilu zelo dobro izvršena blagovna proizvodnja, da je dosežena zelo dobra finančna realizacija, da je poprečna prodajna cena zelo ugodna in da je na splošno rezultat ugoden. Razveseljiva je rekordno nizka poraba koksa na plavžu in rekordna proizvodnja v žičarni. Ti uspehi so toliko bolj pomembni, ker ima Železarna velike težave s proizvodnjo prav zaradi pomanjkanja koksa in njegove visoke cene ter zato ker proizvodi žičarne dosegajo visoko prodajno ceno ali z drugimi besedami največji dobiček.

Ugotovili pa so tudi težave, predvsem zaradi pomanjkanja delavcev v nekaterih obratih (plavž, martinarna,

hladno oblikovani profili, valjarna 2400, jeklovlek hladna valjarna, žičarna in žebeljarna), ki pa bo še bolj problematična v letnih mesecih, ko bodo delavci nastopili svoje dopuste in bo poleg pomanjkanja delavcev v teh obratih še velika odsotnost z dela. Zaradi rešitve nekaterih težav, so zahtevali od uprave osnovnih sredstev, da poroča odboru kako gre z montažo novega Schumag vlečnega stroja v jeklovleku in jih predvsem zanimal rok, kdaj bo ta stroj začel obratovati. Odboru za dohodke in sistem nagrajevanja so priporočili, da pregleda situacijo s formiranjem osebnega dohodka v hladno predelovalnih obratih, kjer kljub visoki, pa celo rekordni proizvodnji, po mnenju odbora zaostajajo z osebnimi dohodki.

22. seja odbora za dohodek in sistem nagrajevanja

V ponedeljek, 11. maja 1970 je predsednik odbora za dohodek in sistem nagrajevanja sklical 22. sejo odbora, na kateri so obravnavali dosežene osebne dohodke v aprilu, finančni rezultat in stroške v marcu, analizirali osebne dohodke v obratih, kjer je bila v začetku leta izvedena korekcija cenikov in reševali tekoče zadeve.

Ugotovili so, da oblikovana masa osebnih dohodkov v aprilu ustreza doseženim finančnim rezultatom, zato so sklenili, da se oblikovana masa v celoti tudi izplača. V zvezi z oblikovano maso in predvidenimi izplačili so obravnavali še nekatere izjemne primere in sprejeli naslednje sklepe:

Ker hladna valjarna in žičarna le neznatno odstopata

od zgornje meje osebnih dohodkov, ki jim pripada po kategorizaciji, so sklenili, da se oblikovana masa v teh obratih ne spreminja. Vloga teh obratov in priporočilo odbora za plan in finance, glede reševanja osebnih dohodkov v naslednjih mesecih, pa so odstopili strokovni službi, da jo analizira in do prihodnje seje predloži eventualno rešitev.

Plinski in vodni energiji so po ustaljenih kriterijih odobrili posojilo do spodnje meje osebnih dohodkov, dočim so delovni enoti vzdrževanja priznali dodatna sredstva za izplačilo prekovrednih ur, ki so jih opravili pri remontu valjarne 2400.

Žebeljarni so priznali akontacijo do srednje meje osebnih dohodkov, ki jim pripadajo po kategorizaciji s tem, da strokovna služba prouči oblikovanje osebnega dohodka v tem obratu in do naslednje seje odbora predloži ustrezno rešitev.

Naročili so, da je treba osebni dohodek za april v valjarni žice na Beli prilagoditi poprečnemu osebnemu dohodku Železarne in ga povečati z indeksom kategorizacije in vplivom števila ur. Razliko od tako prilagojene do stvarno oblikovane mase mora obrat odvesti v obvezno rezervo osebnih dohodkov. Strokovni službi so naročili, da za ta obrat do naslednje seje pripravi predlog cenika, vpliv ogrevne peči na oblikovanje osebnih dohodkov pa bodo reševali za vsak primer posebej.

Vlogo elektrojeklarne za dodatna sredstva k oblikovani masi osebnega dohodka niso ugodno rešili, ker ima ta obrat v rezervnem skladu dovolj lastnih sredstev.

Finančni rezultat v marcu je sicer ugoden, vendar predvidevajo v naslednjih mesecih slabši rezultat zaradi polnega delovanja višjih cen vložnim surovinam. Zato so menili, da bodo v naslednjem mesecu, ko bodo obravnavali finančni rezultat za april, morali stroške bolj temeljito proučiti in jih pri oblikovanju mase osebnega dohodka tudi upoštevati.

Analizirali so osebne dohodke v obratih, v katerih je bila ob začetku leta izvedena korekcija cenikov za oblikova-

nje osebnega dohodka. Ugotovili so, da so bile korekcije opravljene in utemeljene in, da ob koncu I. četrtertletja ni treba pristopiti k novim korekcijam, vendar je treba za konec I. polletja pripraviti enako analizo. Ugotovili so nekatera neznatna odstopanja predvsem:

Strokovna služba mora na podlagi štirimesečnih rezultatov oceniti stanje osebnega dohodka v valjarni 1300, analizirati mora cenike in oblikovanje mase osebnega dohodka v valjarnah profilov glede na ustaveitev posameznih agregatov. Jeklovleku so sprostili rezervna sredstva osebnega dohodka iz 1968. leta in sklenili, da se jim do začetka obratovanja Schumag stroja nudi tudi potrebna akontacija.

Spriči nerealnih odnosov osebnega dohodka livarne do ostalih obratov, mora strokovna služba pripraviti do naslednje seje odbora analizo korektur cenika. Prav tako so ugotovili, da sedanji pogoj obratovanja martinarne, ne dopušča korektur cenika, vendar mora strokovna služba pripraviti pregled cenika za ta obrat, posebej še v odnosu do elektrojeklarne.

V nadaljevanju seje so obravnavali še nekatere tekoče zadeve, vendar po teh zadevah niso sprejeli konkretnih sklepov.

4. seja odbora za varstvo pri delu

Predsednik odbora za varstvo pri delu Branko Stare je sklical 4. sejo odbora v četrtek, 7. maja 1970 in za dnevni red te seje predlagal vrsto vprašanj.

Najprej so pregledali izvrševanje sklepov odbora za varstvo pri delu in ugotovili, da se sklepi tega odbora ne izvajajo ali pa izvajajo zelo počasi. Zato so naročili kadrovskemu sektorju, da pospeši izvrševanje sklepov.

Odbor je obravnaval tudi osnutek statuta Železarne in se je z določili iz varstva pri delu strinjal. Komisiji za sestavo osnutka statuta so

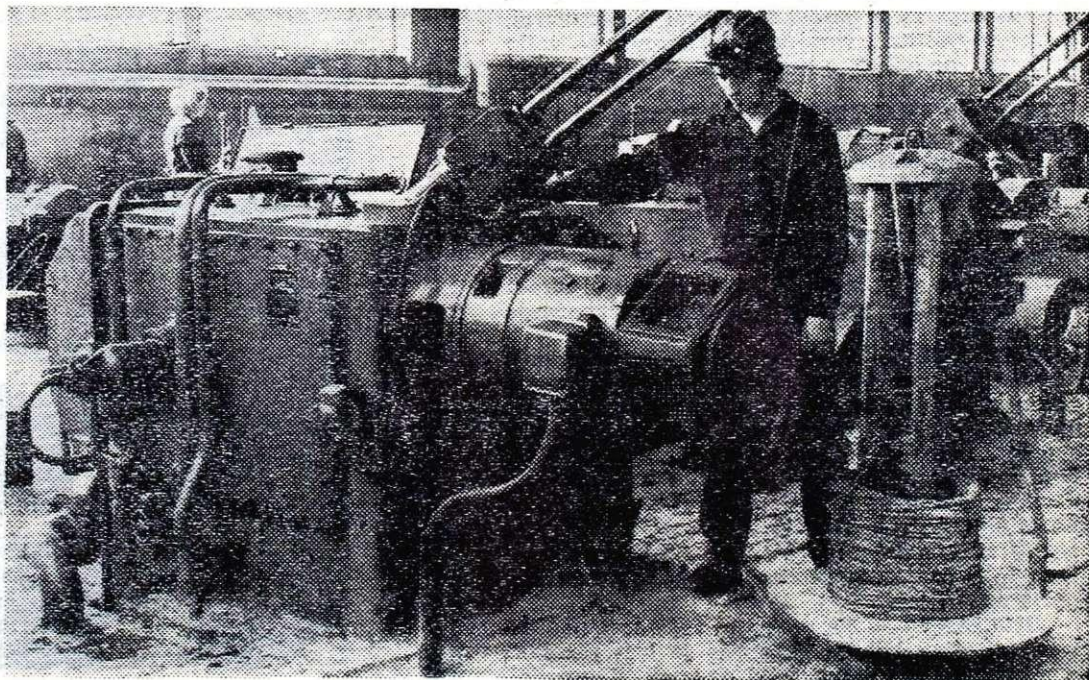
predložili da prouči in upošteva pripombe ter predloge sprememb službe za varstvo pri delu.

V nadaljevanju seje so obravnavali informacijo službe za varstvo pri delu o posebnem programu ukrepov iz varstva in sklenili, da je k temu programu treba izdelati tehnično dokumentacijo in kalkulacijo potrebnih sredstev, da bi potem ta program lahko uporabili kot sanacijski program varstva pri delu. V ta namen so zadolžili odgovorne službe, da izdelajo tehnično dokumentacijo in ustrezne kalkulacije potrebnih sredstev.

12. seja komisije za nagrajevanje v valjarni Bela

V ponedeljek, 11. maja je bila v prostorih valjarne Bela 12. seja komisije za nagrajevanje pri svetu DE. Najprej so pregledali sklepe, sprejete na prejšnji seji, nato pa so bili člani komisije seznanjeni z osnovnimi podatki o formiranju osebnih dohodkov za april po posameznih oddelkih. Razen teh podatkov so bili na vpogled še ustrezni podatki za celotno Železarno in pa podatki o stanju rezervnega sklada v valjarni Bela in v valjarni žice.

Ob koncu seje so sprejeli še sklep, da je treba iz rezervnega sklada dodati k masi osebnega dohodka za valjarno Bela, medtem ko pri valjarni žice ni sprememb. Tov. Grošelj je seznanil člane komisije s tem, da v valjarni žice izračunavajo norme, ki je v aprilu dosežena s 3,8 %. To je šele poizkusna norma, ki jo bo treba ob postavitvi cenikov uskladiti s ceniki, ki so v veljavi v ostalih oddelkih valjarne Bela. Sprejet je bil tudi sklep, da je treba na oglasnih deskah objaviti tolačenje sklepa, ki je bil sprejet na seji DSŽ o plačevanju nadur pri 42-urnem tedniku.

Vlečenje žice na VAUGH žičarskem stroju

Sestanki delovnih skupin

ELEKTRO JEKLARNA — Sestanek delovne skupine so imeli 4. maja. Navzočih je bilo 14 delavcev. Ob razpravi, ki se je nanašala na obratno problematiko, so ugotovili, da plan ni bil dosežen zaradi mehanskih in elektro okvar. Ob koncu sestanka je bila še pripomba, da posojilo za individualno gradnjo stanovanj ni pravilno razdeljeno in je zato potrebno pojasnilo.

LIVARNE — KOVINOLIVARNA — Obratovodja livarne je na sestanku delovne skupine 5. maja poročal o izpolnjevanju proizvodnega načrta. V jeklovilarni imajo težave, ker primanjkuje delovni prostor in zato ne morejo prevzeti večjih del kljub precejšnjemu povpraševanju. Razen tega imajo še težave s pomanjkanjem delovne sile. Razpravljali so še o nabavi potrebnih surovin zaradi nove tehnologije, oblikovanja in vlijanja. Na upravi tovarne imajo razumevanje in je glede nabave surovin že urejeno.

JAVORNIK I — LAHKE PROGE — Člani delovne skupine so se sestali 18. aprila in razpravljali o izpolnjevanju proizvodnega načrta v marcu. Načrt ni bil izpolnjen, kljub temu, da je bil vložek pripravljen. Težave so imeli zaradi okvare na visoko tlačnem cevovodu. Obširneje so govorili o predvideni ustavitvi obratov z nerentabilno proizvodnjo. Delavci menijo, da je treba vsem zaposlenim najprej zagotoviti delo. Na vprašanja je dal pojasnilo vodja delovne skupine in povedal, da je treba računati tudi s prekvalifikacijami delavcev. Opozarja tudi, da je treba vse morebitne pogoje pravočasno prijaviti.

VALJARNA 2400 — PROGA — Na sestanku 17. aprila so člani delovne skupine zahtevali pojasnilo zakaj je treba vsak mesec dobivati posojilo, kljub temu, da obrat posluje rentabilno. Dogovorili so se, da bodo z vestnim delom odpravili čim več pomanjkljivosti, ki nastajajo na progi. Glede razporeditve dopustov pa so dali prednost tistim delavcem, ki ga bodo preživeli na morju.

VALJARNA 2400 — ADJUSTAŽA — Sestanek delovne skupine je bil 19. aprila. Kljub temu, da je primanjkovalo delavcev so bili z izpolnjevanjem proizvodnega načrta še kar zadovoljni. Na sestanku je tekla beseda tudi o remontu ter o drugih obratnih problemih. Tudi tokrat so opozorili na večjo previdnost pri delu ter na uporabo zaščitnih sredstev in upoštevanje dodatnih zaščitnih ukrepov.

HVŽ — ŽARILNICA — Vodja delovne skupine je na sestanku 4. maja člane skupine opozoril na obvezno uporabo zaščitnih sredstev, ki omogočajo varno delo. Obenem je pojasnil, kolikšna so sredstva, ki jih podjetje prispeva za zaščitna sredstva in bi jih morali zato bolj smotrno uporabljati. Sledila je še informacija o koriščenju letnega dopusta z ozirom na štiri izmenske obratovanje. Delavci, zaposleni pri zvonastih pečeh so nezadovoljni, ker ni tople vode za umivanje ob prostih sobotah in nedeljah. Dobili so še pojasnilo glede srajc in čaja, ki ga razdeljujejo tudi v martinarni. Žarilci so postavili vprašanje, kdaj bodo na voljo nove šaržirne puške in križi — žarilnimi podstavki za zvonaste peči.

HVŽ — PATENTIRNICA — Delovna skupina Resman je imela sestanek 23. aprila. V patentirnici so v marcu proizvedli 569 ton žice. Približno enako količino predvidevajo tudi za april. Spatentirali bi lahko še več žice, če bi imeli na razpolago ustrezen vložek. Prisotni delavci so bili seznanjeni s koriščenjem letnega dopusta. Dopust bo lahko koristil le po eden iz vsake izmene da ne bi zaradi tega imeli težav pri izpolnjevanju proizvodnega načrta.

ZEBLJARNA — Na sestanku 7. maja so govorili o pravilniku za stimulacijski dodatek na večjo proizvodnost. Rečeno je bilo, da naj bi bil po možnosti prikazan dobit (izplen) po posameznih skupinah strojev ter da bi bilo razvidno koliko ima posamezna skupina izmečka. Premije naj bi učinkovale tudi na izboljšanje kvalitete. Predlagano je bilo, da v kolikor bi bil demag v popravilu naj bi za vso dmino upoštevali zastoj (črne ure). Prav tako želijo, da bi čimprej začeli z montažo novih odvijalcev.

ZEBLJARNA — Na dnevnem redu sestanka delovne skupine Mikula 25. aprila je bila razprava o pravilniku za stimulacijski dodatek. K pravilniku so imeli več pripomb. V kolikor bo zaradi sti-

mulacijskega dodatka proizvodnja večja, potem bodo imeli v zavijalnici možnost, da bodo več zapakirali in bo tudi presežek norme večji. Bili so enotnega mnenja, da norme v nobenem primeru ne bi smeli spreminjati in zahtevajo tudi ustrezno zagotovilo.

ELEKTRODNI OBRAT — Na sestanku 6. maja so ugotovili, da je bil proizvodni načrt za april dosežen samo z 91%. Vzrok je v tem, ker niso imeli na razpolago dovolj Fe v prahu, ki ga dobivajo iz uvoza ter VA žice. Izgledi za izpolnitev načrta za obdobje januar-april so bolj ugodni. Delovni čas bo treba bolj izkoristiti, kar pa je precej odvisno od prometnih zvez, ki naj bodo urejene za vse enako.

STROJNE DELAVNICE — KONSTRUKCIJSKA DELAVNICA — Sestanek so imeli 6. maja. Vprašanje tovariša Lakota se je nanašalo na integracijo slovenskih železarn. Vprašanje, če lahko pričakujemo večji finančni doprinos ali pa gre samo za boljše povezavo med podjetji. Na vprašanje je dal pojasnilo tovariš obratovodja. Prednost ima povezava med podjetji, od tega pa lahko pričakujemo tudi večji finančni rezultat. Tovariš Logar in še nekateri drugi sodelavci menijo, da ni prav, ker je treba več dni rednega dopusta koristiti ob prostih sobotah. Ustrezno pojasnilo je dal tovariš obratovodja.

STROJNE DELAVNICE — KONSTRUKCIJSKA DELAVNICA — Na sestanku 5. maja je obratovodja zbrane delavce opozoril glede discipline in koriščenja delovnega časa. Zaradi discipline ni bilo pritožb, pač pa bo treba še izboljšati koriščenje delovnega časa. Delavci menijo, da bo treba urediti stvari glede orodja, da bodo lahko lažje, bolje in ceneje delali.

STROJNO VZDRŽEVANJE — KLJUČAVNICARJI V ELEKTRODNEM OBRATU — Sestanek so imeli 6. maja. Razpravljali so o uvedbi 42-urnega tednika ter o koriščenju dopusta ob prostih dneh. Omenjene so bile tudi premije. Opozorili so, da je strojno vzdrževanje velika delovna skupnost. Razlika pa je v tem, da se v eni delovni enoti premije že izplačujejo, v eni pa ne. Prav tako pa ni mogoče poiskati ustreznega načina za uveljavitev premij. Vprašujejo tudi zakaj ni sklican skupni zbor za delovno enoto, na katerem bi obravnavali ustrezna vprašanja in problematiko.

VEN — DES JAVORNIK — Sestanek so imeli 6. maja. Poudarili so, da je zaradi novih obratov tudi pri njih večji obseg dela. Nove so tudi zahteve zaradi strokovnosti, toda stalež v delavnici je ostal enak prejšnjemu. V zadnjih šestih mesecih niso pošiljali v popravilo motorjev zunanjim firmam. Popravili so jih sami in tako železarni omogočili velik prihranek. Kljub temu pa osebni dohodki niso večji. Predlagajo popravek skupin in sicer od sedanje tretje skupine, ki jo je povečati na četrto, peto in šesto skupino. Za kvalitetnejšo popravila primanjkuje ustreznega materiala.

VEN — ERD — Na sestanku 6. maja je bilo sprejetih več sklepov. Dogovorjeno je bilo, da bo-

do vodje delovnih skupin redno sklicevali sestanke ali pa v sklopu celotne ERD.

Dosledno bodo zahtevali izpolnjevanje sprejetih sklepov ali predlogov v kolikor bodo le-ti usklajeni s statutom.

Pozitivne ali negativne odgovore k predlogom je treba članom delovne skupine posredovati sproti.

VEN — DES — Na sestanku 6. maja so največ govorili o varstvu pri delu. Treba je napraviti vse, da bi zagotovili varno delo. Ugotavljajo, da se zaradi novih strojev in naprav zahteva vedno več strokovnega in tudi težkega fizičnega dela in strokovno sposobnost. Predvidevajo, da se bo skupina številčno še zmanjšala in zato bodo potrebni ukrepi za izboljšanje sedanjega položaja. Predvsem je treba zagotoviti večjo stimulacijo in sposobni kader.

PLINSKA IN VODNA ENERGIJA — Sestanek delovne skupine je bil 28. aprila. Nujno je, da dobijo nekaj novih ključavničarjev ali inštalaterjev, ki jih bodo usposobili za strojnike. Vprašanje je koliko bolj aktualno, ker je v remontu nova kisikarna in primanjkuje strojnikov za obratovanje v stari kisikarni. Zaenkrat si bodo pomagali z upokojnici, bivšimi strojniki. Toda vprašanje je, kako bodo ta problem reševali prihodnje leto. Delavce, ki so zaposleni v delavnici PV zanima, kako je z denarjem za prodane medeninaste in bakrene odpadke. Želijo, da bi čimprej denar dobili in ga uporabili za ekskurzijo.

OTK — PREVZEMNI ODDELEK — Na sestanku 30. aprila so dobili odgovor na postavljeno vprašanje, ki se nanaša na neenakomeren dotok poskusnih vzorcev. Vidnejših sprememb ni, ker jim tudi sam način dela v posameznih obratih tega ne omogoča.

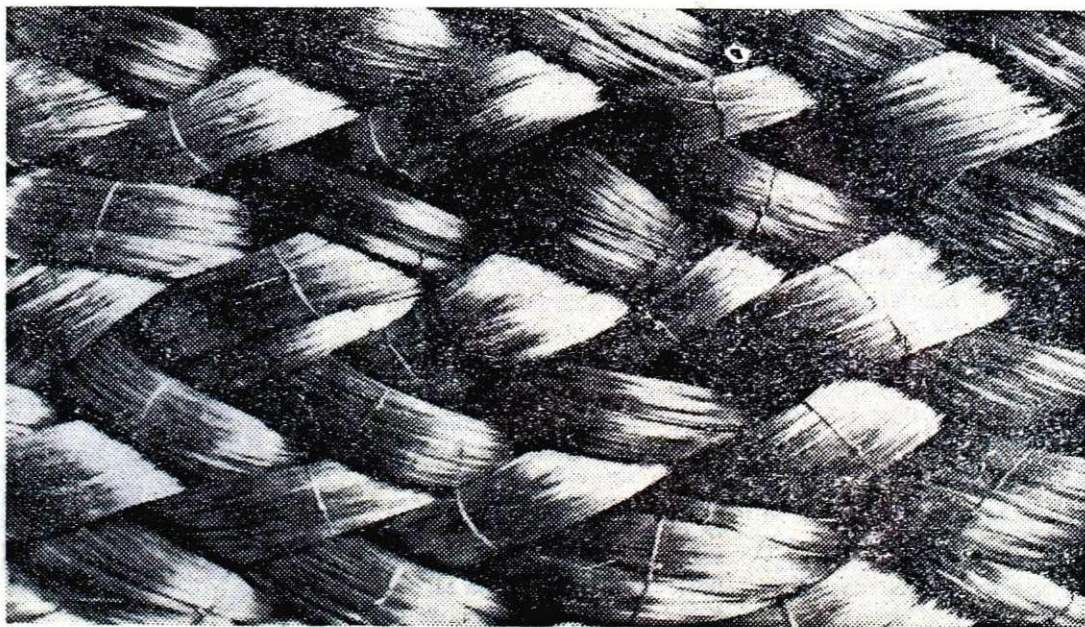
OTK — PREIZKUSEVALNICA V HVŽ — Na sestanku 4. maja bistvenih pripomb k osnutku niso imeli, glede varčevanja v delovni organizaciji pa so ugotovili, da nekateri sodelavci svoje prihranke že vlagajo, nekateri imajo posojilo, eden pa se je odločil za varčevanje.

OTK — MEHANIČNA DELAVNICA — Delavci so dobili odgovor na vprašanje, postavljeno na prejšnjem sestanku v zvezi z odprasilno napravo na brusilnem stroju. Iz odgovora je razvidno, da so že začeli z izdelavo ustreznega načrta.

OTK — KEMIČNI ODDELEK — Na sestanku 6. maja je vodja delovne skupine tovariš Pogačnik govoril o namenu varčevanja v železarni. Delavci se z akcijo strinjajo in so pripravljeni po svojih močeh vlagati denarni prispevek na hranilno knjižico.

OTK — TEHNOLOŠKI LABORATORIJ — Glede akcije za varčevanje v železarni je bilo postavljeno vprašanje, kako je z ostalimi vlogami in če je možno urediti prenos na eno samo knjižico.

Na vseh sestankih delovnih skupin, katerih povzetke objavljamo so obravnavali tudi osnutek statuta železarne. Skoraj na vseh sestankih je bil osnutek sprejet brez pripomb. Delovna skupina pokl. gas. in reševalne čete pa je o osnutku statuta razpravljala na dveh sestankih in svoje predloge dostavila sekretarju delavskega samoupravljanja in prek njega komisiji, ki je pripravila osnutek statuta. Ustrezne predloge in pripombe so sprejeli tudi na sestanku delovne skupine VEN — ERD in jih prav tako dostavili komisiji.

Žica pripravljena za naše kupce

OBISKALI SMO...

Sindikalni odbor valjarne Bela

Sindikalna organizacija je bila v valjarni Bela ustanovljena takrat, ko so začele obratovati nove naprave, to je bluming, štelki, linija rezanja in v oddelku površinske obdelave. V sedanjosti mandatni dobi je predsednik sindikalnega odbora Franc Logar. Prosili smo ga, naj pove nekaj o problemih, s katerimi se sindikalni odbor pogosto srečuje in o načinih, ki najbolj ustrezajo za njihovo reševanje. Poleg tega bi radi zvedeli, kakšne oblike obveščanja so v njihovi delovni enoti najbolj primerne in v kolikšni meri uspevajo seznaniti člane sindikata tako s problematiko obrata kot Železarne kot celote.

Tov. Logar je najprej povedal, da je področje, ki ga zajema njihov sindikalni odbor, zelo obsežno, zato morebitni skupni sestanki ne bi bili dovolj učinkoviti in po tej poti tudi ne bi dosegli svojega namena. Bolje je, da kolektiv oziroma 243 članov sindikata, kolikor jih je v valjarni Bela, seznanijo prek delovnih skupin v posameznih oddelkih in izmenah. Na ta način posredujejo člani sindikalnega od-

bora tudi gradivo, ki ga obravnavajo na sejah sindikalnega odbora. Sindikalni odbor šteje devet članov. Od lanske jeseni v valjarni Bela mladinski aktiv ne deluje in je zato tudi vrzel, ki je zlasti opazna pri obravnavanju problemov, ki se tičejo tako Železarne ali obrata. Mladinska organizacija je nedvomno zelo močan faktor, ki lahko odigra oziroma opravi pomembno vlogo pri razpravljanju o tako važnih problemih kot jih imamo v Železarni v zadnjem obdobju. Torej bo treba nadaljevati s prizadevanji in naporji, da bi poživili delo v njihovi mladinski organizaciji, saj je v valjarni Bela zaposlenih veliko mladih ljudi.

Tudi v valjarni Bela je že dalj časa prisotno pereče vprašanje nagrajevanja. Sindikalni odbor je na svojih sejah posvetil tej problematiki precejšnjo pozornost. Najprej so poizkušali doseči to, da bi maso osebnih dohodkov razdeljevali po oddelkih, v ospredju pa je problematika, ki zadeva premije. Sploh je področje nagrajevanja tako pomembno v njihovem obratu, da bo moral sindikalni odbor tudi v

prihodnje, to je po izvedenem občnem zboru, pogosto obravnavati to problematiko ter jo reševati skupaj, predvsem s samoupravnimi organi.

Na pobudo sindikalnega odbora so imeli dva aktivna. Skupaj s predsedniki posameznih komisij in zastopniki obratovodstva so obravnavali probleme, ki jih je v valjarni Bela precej in smo o njih ob raznih prilikah pisali v Železarnju. Pri skupnem reševanju problemov bi morala biti bolj učinkovita tudi organizacija ZK, ki bi lahko pripomogla, da bi probleme reševali hitreje in bolj učinkovito.

Stalna oblika dela je tudi pomoč članstvu. Pomoč članom sindikata, ki bolujejo več kot tri mesece, dodeljujejo ne glede na to, ali je vložena pismena prošnja ali ne. Upoštevajo tudi trenutni položaj člana sindikata, ki dalj časa boluje in nato na seji sindikalnega odbora določijo višino denarne pomoči. Pred nedavnim so obiskali tudi tov. Stankota Župca, ki se je v njihovem obratu huje poškodoval in je delovni invalid. To je prav gotovo zelo lepa gesta, ki bi jo morali sindikalni odbori v Železarni pogosto uveljaviti, saj to pomeni, da člani sindikata niso pozabljeni tudi takrat, ko so v težkem položaju, ko zaradi bolezni ali invalidnosti ne morejo sodelovati tako v proizvodnem procesu kot tudi na ostalih področjih družbenega dela.

Športna dejavnost v valjarni Bela je močno razgibana. Skoraj ni športne panoge, ki jo gojimo v Železarni, da ne bi bili v njej vključeni tudi sodelavci — športniki iz valjarne Bela. Na tekmovanjih je bilo doseženih že več lepih uspehov in rezultatov.

Drugače in precej težje je na področju kulturno-prosvetne dejavnosti. Položaj je enak situaciji, na katero so opozorili predsedniki sindikalnih odborov v prejšnjih razgovorih, objavljenih v rubriki »Obiskali smo«. Precej truda bo treba, preden bomo izboljšali sedanji položaj na tem področju. Komisija za kulturno-prosvetno dejavnost pri TO OO sindikata bo morala bolj pogosto analizirati stanje v posameznih obratih in se skupaj z referenti v sindikalnih odborih prizadevati, da bi napravili korak naprej. Razen te komisije pa bi lahko marsikaj storile tudi druge kulturne ustanove in institucije. Tov. Logar je ob koncu našega razgovora povedal, da zelo tesno sodelujejo s tovarniškim odborom osnovne organizacije sindikata, tako da ni zadržev in težav, kadar je treba določeno gradivo obravnavati in ga nato posredovati članom sindikata prek vseh možnih oblik obveščanja, zlasti še prek delovnih skupin.

9. redna seja sindikalnega odbora valjarne 2400

Predsednik sindikalnega odbora je sklical redno sejo odbora v petek, 7. maja z naslednjim dnevnim redom: obravnava osnutka statuta Železarne, oddihi in izleti ter razno.

V prvi točki dnevnega reda je obratovodja tov. inž. Božo Bartelj navzočim članom odbora obrazložil osnutek novega statuta Železarne, h kateremu člani niso imeli bistvenih pripomb.

V nadaljevanju seje pa so obravnavali problematiko oddihov in izletov. Iz poročila referenta za oddihe in izlete je razvidno, da člani kolektiva kljub dokaj ugodnim plačilnim pogojem v naših počitniških domovih v Crikvenici in Biogradu na moru, ne kažejo pravega zanimanja za oddih v teh domovih, saj je

ostalo skoraj polovica dodeljenih mest v in po sezoni nezasedenih.

Ker se tudi na razpis za brezplačno letovanje ni nihče prijavil, so člani odbora sami določili tri sodelavce, za katere so menili, da so opravičeni do brezplačnega letovanja.

Glede izletov je bilo sklenjeno, da bodo počakali do naslednje seje, na kateri bodo temeljito pretresli možnost organizacije izleta. S konkretnimi predlogi bodo potem seznanili kolektiv, ki bo odločil, ali je njihov predlog sprejemljiv, ali pa se bo odločil drugače.

Ob koncu seje so poleg nekaterih drugih stvari odobrili 530,00 din za zgraditev kulturno športnega objekta na Jelenicah.

TURČIJA — Pred kratkim so pričeli z gradnjo nove tretje integrirane železarne v Turčiji. Gradijo jo v Iskenderiji blizu sirijske meje. Njena letna zmogljivost bo milijon ton surovega jekla, proizvedenega v ustreznih kisikovih konvertorjih.

ZAHODNA NEMCIJA — Tudi v zahodnonemških železarnah, kakor sicer tudi povsod v drugih industrijsko močnih državah, se v jeklarstvu vedno bolj uveljavlja po-

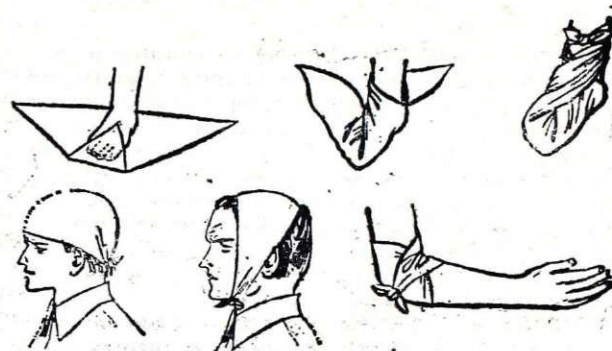
postopek proizvodnje jekla v kisikovih konvertorjih in električnih pečeh. To gre na račun jekla proizvedenega v Thomasovih konvertorjih in SM pečeh. Stanje v letu 1969 v primerjavi z letom 1968 ter v odstotkih kaže spodnja tabela:

	1968	1969
Thomasovo jeklo	18,5	15,0
SM jeklo	35,5	29,8
LD jeklo	37,1	46,1
elek. jeklo	8,9	9,1
skupaj	100,0	100,0

Slavko Tarman

Prva pomoč pri elementarnih nesrečah

4

Trikotna ruta pride prav za previjanje vseh delov telesa — jo je mogoče s pridomo uporabiti, kadar ni drugega povojnega materiala.

Rane ne smemo polivati ali spirati s tekočino

Na rano škodljivo delujejo tudi razna razkužila, s katerimi čistimo okolico rane (jod, alkohol, bencin in drugo). Ne smemo je pokrivati z vato, posipati nanjo raznih praškov, je mazati s čemerkoli niti pokrivati z raznimi travami, s čebulo ali tropotcem in podobnim. Prav tako je škodljivo in nevarno spravljati iz rane razne predmete (les, steklo, šibre itd.), ker se s tem rana in njena okolica onesnažita.

Pravilno in pravočasno uporabljena prvi povoj ali sterilna gaza, utrjena s povoji in ostalimi pripomočki, sta najboljša pomoč poškodovanemu. Vse druge ukrepe in zdravljenja prepustimo zdravniku.

Zaustavitev krvavitve

Poškodbe in rane spremljajo krvavitve. Kri se lahko izliva v notranjost organizma brez posebnih vidnih zunanjih znakov. Če pa teče kri navzven, potem je to zunanja krvavitev in je možna prva pomoč.

Ranjenec, ki je izgubil veliko krvi, je bled, njegova koža je hladna, brez krvi in ozojena, dihanje je zelo pospešeno in naporno, hitrejši je tudi utrip in ga je komaj mogoče zaznati pod prsti. Poškodovanec je žejen, utrujen, pred očmi se mu temni.

Zato je potrebno poznati tri glavne načine pomoči, s katerimi je mogoče zaustaviti krvavitev. To so:

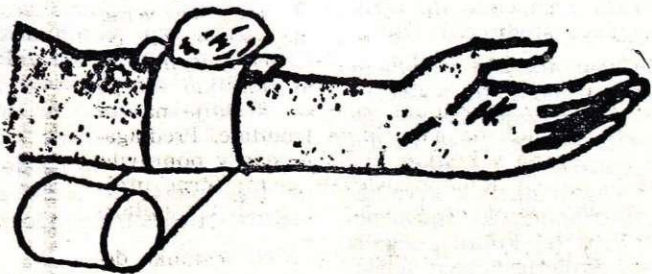
- pritisk s prsti
- povoj
- poveza

S pritiskom prstov zaustavljamo krvavitve na glavi, rokah in nogah. Tak pritisk vselej izvajamo z več prsti ene roke ali obeh. Ta način lahko uporabi poškodovanec sam, preden pride kdo, ki bi mu pomagal.

Pri krvavitvi iz glave in na vratu je treba s prsti pritisniti na veliko vratno žilo utripalko, in to na strani, v vdolbini med goltancem in veliko mišico. Palec opremo na zadnjo stran vratu, pritiskamo pa z blazinicami prstov.

Pri krvavitvi iz roke pritismo s prsti krvne žile h kosti in se opremo s palcem.

Kadar nastopi krvavitev iz noge, pritismo z obema palcema ob preponi. Pri tej vrsti krvavitve mora poškodovanec ležati. Ustavljanje krvavitve s prsti je utrudljivo in lahko traja le nekaj minut. Zato je potrebno izmenoma pritisniti z obema rokama in poskrbeti še za menjavanje z drugo osebo.

Najprimernejši način za ustavitev krvavitve je povoj s pritiskom. Prek blazinice z gazo položimo zvitek gaze, kamen ali podobno

Spomini iz NOB Jože Vidic

Jeseniški skojevci umirajo za domovino

(Nadaljevanje)

Milan Ropret

Milan je bil rojen 6. septembra 1921. leta na Koroški Beli. V družini sta bila dva fanta in štiri dekleta. Oče je bil tovarniški delavec. Milan se je učil v železarni za strugarja, nekaj časa pa je bil tekač (tovarniški kurir). V železarni je zbiral denar za Osvobodilno fronto. Milanova sestra Štefka je bila (in je tudi še) poročena z zloglasnim vodjem jeseniških raztrgancev in hlapcev gestapa Andrejem Nočem, po domače Glažarjevem s Koroške Bele.

Milan je iz zapora sporočil: »Storite vse, da pridem ven.« Glažar ni mignil s prstom, da bi svaku pomagal iz zapora. Milana so ustrelili v Dragi v skupini jeseniških mladincev.

Stanko Rožič

Stanko Rožič je bil rojen 31. januarja 1922. leta. Ustrelili so ga deset dni pred dvajsetim rojstnim dnem.

Tugomir Vidmar-Jože

Tugomir je bil rojen dne 19. septembra 1919. l. v Ložu na Notranjskem, kjer je bil tedaj njegov oče v službi. Po očetovi upokojitvi se je družina preselila v Kranj, ker je

bil oče doma iz okolice Kranja. Tugomir je uspešno končal gimnazijo in nameraval študirati pravo. Ker zaradi številne družine in nizke očetove pokojnine to ni bilo mogoče, se je vpisal v pomorsko vojno akademijo. V zadnjem letniku pomorske akademije je dočkal razsul stare Jugoslavije. Kmalu po okupaciji je organiziral mladino v Kranju, Škofji Loki, Radovljici in na Jesenicah. Bil je član pokrajinskega komiteja Skoja in sekretar mestnega komiteja SKOJ za Kranj in najožji sodelavec Staneta Zagarja, mlajšega. Tugomir je umrl strašne smrti skupaj z jeseniškimi skojevci v Dragi. Od aretacije pa vse do ustrelitve je bil v bunkerju begunjskih zaporov strahotno mučen, tako da so ga morali nesti v avto, ki jih je peljal na usmrtitev v Drago.

Tugomir je bil skromen, skoraj bledoličen fant, ljubitelj narave in glasbe. Cirila Kozjek, sedaj poročena Turk, se spominja, kako lepo je Tugomir igral na kitaro in pel mornarske pesmi. Za časa ilegalnega življenja na Jesenicah, ko je organiziral jeseniško in javorško mladino, je Tugomir namreč stanoval pri družini Kozjek. To je bil tudi razlog, da so Karla Kojeka ustrelili skupaj z Vidmarjem.

Tugomir je bil neutrudljiv organizator. Poleti 1941. leta je bilo težišče njegovega dela v Kranju, oktobra, novembra in decembra istega leta pa na Jesenicah, Škofji Loki in v Radovljici. Za vsak slučaj je imel v žepu lažno izkaznico, sicer pa je živel v strogi ilegalnosti. Spodbujal je mladino k upor, organiziral trosilne akcije, nosil letake, z navdušenjem je razlagal cilje Osvobodilne fronte. Še živeči ljudje vedo povedati, da je vodil sestanke pri Mimici Zupan, družini Okrožnik in Gregorčič na Javorniku, pri Balanču Podmežaklju in v hiši Slavka Trelca v Radovljici (verjetno pa še kje drugje).

Tugomir je na Jesenicah in Javorniku pripravil vse potrebno, da se skojevski organizaciji na Javorniku in Podmežaklju reorganizirata tako, da bi organizirali trojke. Vsak skojevec naj bi pridobil še dva mladince in z njimi sestavljal trojko. Trojke se med seboj zaradi tajnosti ne bi poznale, razen voditeljev skojevskih trojk. Žal je tik pred uresničenjem te ideje prišlo do izdajstva in gestapovci so neusmiljeno likvidirali obe organizaciji. Tugomirju so v zaporu ponujali visok položaj v nemški mornarici, če izda svoje sodelavce; toda Tugomir je molčal.

Zaradi njega ni bilo nobene aretacije v Škofji Loki, Kranju, Radovljici ali pa na Jesenicah, čeprav je poznal celotno skojevsko organizacijo na Gorenjskem.

Slavko Trelc iz Radovljice se Vidmarja takole spominja: »Tugomirja Vidmarja sem prvič videl v jeseni 1941. leta v stanovanju komunista Naceta Strlekarja Podmežaklja. V sobi je bil tudi Kurt Okrožnik z Javornika.

Okrog prvega decembra 1941. leta mi je Viktor Kejžar, tedanji sekretar Komunistične partije za jeseniško okrožje, sporočil, da bo prišel Vidmar v Radovljico organizirati skojevsko organizacijo. V večernih urah Vidmar nikakor ni mogel dobiti moje hiše, ki je bila tik poleg hotela Grajski dvor, v katerem je bil sedež gestapa. Ker se je bližala policijska ura je Vidmar prenočil v neki drvarnici blizu cerkve v centru mesta. Šele zjutraj je ves premražen potkal na naša vrata. Tugomir je bil teden dni v naši hiši. Skozi okno je lahko opazoval gestapovce na oknih ali pa pred hotelom. Ponarejeno legitimacijo sem mu jaz dal, ker sem imel strica na občini. Zbral sem zaupne fante in Vidmar jim je vsako popoldne ali pa ob večernih urah govoril o Osvobodilni fronti. Kadar

je imel Vidmar sestanek, sem bil na straži pred hišo. Bilo mi je zelo hudo, ko sem zvedel, da so ga ustrelili v Dragi.

Vinko Hafner, podpredsednik izvršnega sveta SRS: »Seveda sem poznal Tugomirja. Skupaj sva hodila v kranjsko gimnazijo. Že kot dijak je bil dober tovariš in navdušen športnik.

Poleti 1941. leta sem imel z njim več sestankov. Na Jesenice je šel po nalogu pokrajinskega komiteja Skoja (torej vodstva Skoja za celotno Slovenijo).

Tugomir Vidmar — Jože zasluži, da se ga jeseniška mladina spominja bolj kot do dandanes.

Zadnji pozdravi

Več mesecev sem iskal odgovor na vprašanje, ali so bili jeseniški skojevci v Begunjah zaprti v eni sobi ali pa je bil vsak zaprt v drugi celici. Po daljšem povpraševanju sem zvedel, da lahko dobim odgovor na to vprašanje na Koroški Beli.

Janko Noč s Koroške Bele, upokojenec Železarne, je bil 23. avgusta 1941. leta aretiran in odpeljan v begunjske zapore zaradi sodelovanja pri organiziranju OF. Noč je sodeloval z Viktorjem Kejžarjem, Janezom Šmidom, Poldetom Stražisarjem in drugimi prvoborci. Bil je član

Tugo Vidmar

Komite p...
čen v par...
v kaso bili...
Albinavalar...
in iz M...
stana vodil...

Janko Guzelj KRAKOW

Reka Wisla se leno pomika po izdolbeni strugi, nedaleč stran pa ponosno kipi proti nebu grad Wawel, bivališče in grobnica poljskih kraljev, ki so skozi stoletja krojili usodo mesta in njegovo lepoto. Nekdaj živahno trgovsko središče in prestolnica, se Krakow danes le skriva v senci starih arhitektonskih mojstrov in bogate zgodovine. Čeprav danes ni več politično središče Poljske, je Krakowu še vedno ostala slavna zgodovina, dragoceni zgodovinski spomenik in naziv kulturnega središča Poljske.

Krakow doživlja v svojem razvoju vzpone in padce, z njegovim razvojem se prepleta vrsta kultur, ki so še danes opazne na tem področju in v bližnji okolici. Prve take izkopenine, ki zgovorno pričajo o tej kulturi, segajo že v 2. stoletje našega štetja. Najstarejša predromanska gradnja je mala cerkva sv. Salwatora in kapelica Marii

Panny na gradu Wawelu. Čeprav nekateri elementi gradnje kažejo na 10. stol., je gradnja v mnogočem povezana s tradicijami velikomoravskih gradenj. Obdržala je svojo podobo v obdobju več kot tisoč let. Poljaki so na svojo bogato zgodovino zelo ponosni in temu primerno tudi cenijo svoje kulturne spomenike. Zato se tudi ni treba navediti, če te ne puste na ogled gradu Wawel, čeprav do uradnega zaključka ogleda manjka še kakšnih dvajset minut. Pravijo, če nisi mogel prej priti, tudi v teh nekaj minutah ne boš mogel videti in dojeti vsega. Krakow je, že od začetka vladavine, metropola Poljske kulture, znanosti in umetnosti. Zgodovina tega mesta je tesno povezana s tisočletno zgodovino Poljske.

Poljska je bila v srednjem veku in zlasti še v XVI. in XVII. stoletju velika slovan-

ska država v kateri je prevladovala zapadna kultura. Bila je kraljevina, kralja pa sta imela pravico voliti le duhovništvo in plemstvo. Poljska se je najbolj razširila za časa vladanja dinastije Jagi-

ellonov 1386—1572.

Krakow je sprva pripadal plemstvu Wislan, v času od polovice X. do konca XVI. stoletja, je postal prestolnica kraljev Piastov in Jagiellonov. Plemstvo Wislan je že

v začetku IX. stol. istopalo s svojim načinom življenja, znanjem, organiziranostjo in ambicijami. Pretile pa so mu nevarnosti agresije in je nazadnje tudi podleglo v bojih Suietopetkie Velikomoravske

mu. pade I...
vih X. stol...
českizensli...
988—je osv...
nevarnosti...
poznaje Ka...
wiedreselil...
Kral Leta 12...
opus mesto...
mnoštturnih...
Ko p bilo n...
šenorestoln...
čelo o obnav...
krati času d...
razvoju proc...
postavl času...
Loki mesto...
vlad poljskih

Nanejši sta...
su sli plem...
so p zemlje...
zakumetje t...
li sudi in s...
plemšavi zen

Vsem je bi...
stvo kopravn...
nekaagnatski...
so sile vse v...
in stvale ni...
Tako nemalo...
med mi celo...
nih sadov. Vi...
je še nobno...
ti svvoljo pri...
lja.

Vse so bile...
kraljske smrti...
nadske v tak...
nast kot zača

KRAKOW

Tugo Vidmar-Jože

Komunistične partije. Vključen je v partijsko celico, v katero bili še Marjan in Albinavalar, Franc Kelih in Šteiz Mojstrane. Se stanka vodila Nace Strle-

kar in Albin Pibernik (slednji do izselitve v Srbijo). In kaj ve Noč o jeseniških skovcih? Tako je ondan obujal spomine:

(Se nadaljuje)

mu. Upade Krakow v prvih letih X. stol. pod oblast čeških plemensnikov. V letih 988-990 je osvobodil mesto Miesko, samo pol stoletja pozneje je Kazimierz Odnowiciel preselil prestolnico v Krakow. Leta 1241 so Tatari opustili mesto in požgali mnoge starih spomenikov. Ko je bilo mesto proglašeno za prestolnico, se je pričelo obnovljati in je v kratkem času doseglo velik razcvet. Krakow postal je v času Wladyslawa Lokietza mesto kronanja in vlada poljskih kraljev.

Najboljše stanje v tem času so imeli plemeni. Imeli so posesti v lasti ali v zakup. Metje tako niso bili svobodni in so živeli na plemenski zemlji.

V tem je bilo vse plemstvo pravno. Bilo pa je nekaj plemenskih rodbin, ki so imele vse večje pravice in stvale nižje plemstvo. Tako je nemalokrat prišlo do celotnega oboroženega spopada. Višje plemstvo je še vedno hotelo uveljaviti svojo voljo pri volitvi kralja.

Volje so bile takoj po kraljevi smrti. Gnjerdenski adsk je v takem primeru postal začasni kralj in

sklical volitve. Te so bile v Varšavi s posebnimi ceremonijami in so se končale s službo božjo v cerkvi sv. Jana. Kronanje pa je bilo potem v Krakowu.

S tem, ko je postala Poljska volilna kraljevina, se je pričelo propadanje te države. To pa zato, ker so državni zbor sestavljali kralj, škofje in ministri. Vsi sklepi pa so morali biti soglasno sprejeti. Če je bil le en član državnega zbora proti, je še tako pameten predlog propadel. Ta tako imenovani »liberum veto« je bil tudi eden glavnih vzrokov za propad države.

Katedra Wawelska, grobnica kraljev in njihovih rodbin, hrani danes samo košček slavne poljske zgodovine. Če si boš ogledoval Krakow, te bodo domačini najprej vprašali, če si se že ogledal grad Wawel. Grad, ki je v davni minulosti gostil ljubljene poljske kraljeve skrivne v svojih sobanah in cerkvah neprecenljiva bogastva. Z gradu je čudovit razgled na mesto Krakow, raztreseno med rokavi reke Wisle — mesto, ki je vse odeto v svojo slavno preteklost in pravzaprav tudi živi od nje.

(Se nadaljuje)

Brez 'starca' bi ne bila to, kar je. Tega ne bo mogla v sebi nikoli zanikati, pa naj ji bo mož še tako odvraten in naj ga še tako sovraži od trenutka, ko je spoznala pravega Valija in se zapletla z njim. Čeprav ga je napravila za rogonosca, se je vseeno vselej bala, da bo mož nezvestobo odkril ali kako drugače opazil, da ga vara.

K sreči 'starec' ni bil kaj prida izkušen v ljubezenskih zadevah. Bil je brez fantazije, prefinjenosti, brez tiste strasti, ki iz moških dela prave umetnike v ljubimkanju. Kljub temu (tako je čutila) je obstajala nevarnost, da bi mož odkril, da ljubimka z drugim, ker tudi sama pred občevarjem z inženirjem Valijem ni imela veliko ljubezenskih izkušenj, da bi si znala načine ljubimkanja izmisljati ter iz moškega in iz sebe izvabiti vse tiste ljubezenske umetnije, ki do skrajnosti zadovolje oba — moškega in ženske — in o katerih 'spodobni' ljudje navadno govorijo z odporom in gnusom, dokler jih sami ne okusijo.

»Vali pa je znal!« jo prešine sladek spomin. Ja, šele inženir Vali jo je napravil za 'umetnico ljubimke', kakor se je izražal. Prav v tem pa je tičala nevarnost, da bi se lahko izdala. Nekoč se je po neki zabavi v rahli opitosti spozabila z Valijevim 'načinom' tudi pri starcu in ga raznetila v tako strast, da bi ga skoro kap. Pihal je kakor žrebec, potem pa ves izmोजgan, da se mu je poznalo nekaj dni, hvaležno blebetal, da tako sladka ni bila še nikoli in jo spraševal, kako neki se je tako sladkega ljubimkanja domislila.

V precejšnji zadregi jo je spravil s tem. Ko bi bil bistrejši, bi lahko takoj posumil, da jo je 'blaženih sladkosti', kakor se je izrazil, naučil nekdo drug.

K sreči moški niso preveč bistri, da bi ženino nezvestobo opazili že po načinih ljubimkanja, ka-

SIVO MESTO

kršnega poprej niso bili pri njej vajeni. Navadno se tega spominjo šele tedaj, če nehoti odkrijejo ali najdejo kake otipljive dokaze nezvestobe, nikoli pa ne pomislijo, da je pravzaprav mož tisti, ki si izmislja načine občevarja in vodi ljubezensko igro, pa tudi ti navadno šele po izkušnjah, pridobljenih pri drugih ženskah in je zato nevarni način zakonskega ljubimkanja prvi zanesljivi znak zakonske nezvestobe ...

Ja, zato se je takrat tako zelo prestrašila, da bo njen 'starec' posumil vanjo in postal pozornejši, kam zahaja in s kom se družijo v njegovi odsotnosti. Zato je morala postati previdnejša. Ko bi inženir Vali ne bil oženjen in ko bi se dalo lažje doseči ločitev, bi ji bil 'starec' prav malo mar. Tako pa sta oba igrala nevarno igro.

Ja, nevarno igro sta igrala. A nevarnost jo je delala še mikavnejšo, še bolj strastno, saj sta v tistih trenutkih skupne sreče hotela doživeti in izživeti čim več življenja.

Zakaj naj bi se potem bala nove pustolovščine, ob kateri bo uživala in ki jo bo osrečevala ...

Ne, ne bo odnehala. Svojega novega 'Valija' hoče imeti v objemu! Drugače jo bo izžgala slava. Izžgala do blaznosti, saj jo že že od dne, ko je vrgla na tega mladega delavca pogled pri Wassermannovih. Vrgla prav zato, ker je bil tako zelo podoben pravemu 'Valiju', saj bi se drugače sploh ne zmenila zanj.

Ne, nič je ne bo ustavilo, dokler ne bo novi Vali njen. Se ni že od tistega dne, ko je zvedela za njegovo brezupno brezposelnost, borila in prizadevala zanj? Mar ni omajala Wassermannove nepopustljivosti, da se je za fanta zavzel, čeprav si je pri tem naredila krinko sočutja in trdovratnega Wassermannova opozarjala na fantovo pridnost, čut za red, na njegovo urejenost, kolikor mu jo je dopuščala revščina.

Ja, naštevala je fantove vrline, pri tem pa skrbno pazila, da bi pri naštevanju teh vrlin ne izdala pravega ozadja, zakaj se zavzema za tega postavega in lepega mladega fanta, za katerega že od prvega trenutka gori v pričakovanju, da ji bo na domestil mariborskega Valija, s katerim ga je iznačila tudi s tem, da je spremenila njegovo ime Valentin v Valija, in ki mu bo nocoj postal še bolj podoben, saj ga bo oblekla od nog do glave v podobno obleko, kakršno je nosil Vali.

Ja, dobro je izbrala te dni, ko ji je Vali spreminjal vrt v lepoto, kakršna je sedaj in ki bo maja in v poletnih mesecih vse tja do zadnjih jesenskih aster in krizantem še lepša. Po njegovi obleki je vzela mero in ji na oči dodala nekaj centimetrov, toliko, kolikor so se ji zdeli Tinetovi rokavi prekratki in prav tako hlačnice. Ko se je zadnjič kopal, je izmerila mero njegovih čevljev in mu kupila nove, lakaste, prave 'šimi' čevlje, kakršne so bile v modi in kakršne je nosil pravi Vali. Kupila mu je nogavice, spodnjice, srajco, svileno modro kravato z velikimi belimi pikami, vse tako ali skoro na las podobno, kakor je nosil njen mariborski ljubimec. Ko se bo okopal in oblekel, bo prav tak kakor on. Sedla bosta k večerji. Napila mu bo s šampanjcem, ki bo odplavil pregrado fantove sramežljivosti ...

O, vse je že nešteto krat premislila, saj je vse te dni samo s tem zaposljevala svoje misli, kako naj bi začela in odigrala igro, ki ji razvema vse čute s strastjo ...

»Še uro... še uro...« si govori. »A zakaj?« se ji zdi ta ura dolga kakor večnost. Fant je z delom vendar že gotov in si daje opravka z grabljami samo zato, da poteka čas, in čaka, da ga bo poklicala. »Bi?«

Tako se vprašuje. Voda v kopalnici je vendar že segreta. Miza v jedilnici je pogrnjena za dva. Jodi so lahke, preračunane, da se bo šampanjec začel fanta čimprej oprijemati in ga pripravil do sproščenosti, ki bo porušila vse razlike med njim in njo.

Postal bo lahkoten, brez sleherne zadrege... O, vse je premislila in preračunala, samo da bi bil praznik njenega uživanja čim lepši, čim slajši, tak, kakršnega bi ji lahko dal samo še pravi Vali.

In vendar, še jo mučijo zadržki, pomisleki. Bo sploh upala zaigrati vlogo, ki jo v ljubezenski igri navadno odigrajo moški. To bo pustolovščina, ki se utegne nepričakovano in sramotno končati.

»Sramota?«

Požvižga se na sramoto.

Njena slava terja sprostitev.

Uživanja in sprostitev prav s tem postavnim, že sedaj zagorelim fantom.

»Kakšna postava!... Kakšne mišice...«

Nič zato, če je mlajši od nje. Fant je zrel in vreden strasti, če že ne resnične ljubezni, ki pripada pravemu Valiju, v katerega bi rada do kraja spremenila tega 'Valija', čeprav se zaveda, da to kljub njeni želji ni povsem mogoče in da je pravzaprav vse skupaj samo utvara, ki bi jo rada spremenila v resnico.

»Utvara?«

Ne, noče si tega priznati.

»Te mišice niso utvara... To telo ni utvara...

In tudi ustnice ne... te, za poljube ustvarjene ustnice... Hočem, hočem, hočem, da me kakor Vali zasuje s poljubi po vsem telesu... tudi...« jo prešine slava, kakor da že uživa to sladkost vseh sladkosti, obenem pa se zboji, da bi se fantu tako početje zastudilo, čeprav je okopana in nadišavljena, tako da bi ji pravi Vali že v prvem trenutku, čim bi jo zagledal golo in odprto za ljubezen, zakopal glavo v naročje. »O, poizkusila bom,« se ne namerava odpovedati tej slasti. »Če drugače ne, mu bom sama... ja, sama...« ji zagori pred očmi predstava o golem, za ljubezen prebujenem Tinetovem telesu... »O, slast, zagristi se vanj...«

— To je višek ljubezenske umetnosti, — sliši v sebi glas pravega Valija, ki jo je seznanil s stvarmi, o katerih se ji do takrat niti sanjalo ni, kako so sladke.

»Čas je,« ne more več strpeti, a ne razume, zakaj še okleva, da ne pokliče Tineta.

Občinski proračun v štirih mesecih

Po štirih mesecih novega poslovnega leta je že mogoče narediti prve primerjave dohodkov proračuna občine. Za letos je bil skupno s prispevkom za uporabo mestnega zemljišča postavljen plan 16.867.200 N din.

Ob štirih mesecih je linearno vzeto plan pod predvidevanji za 1.679.100 N din ali za 9,95. Največji izpad je v proračunski postavki: takse, izredno velik je pri prispevku za uporabo mestnega zemlji-

šča, medtem ko v postavki drugi dohodki odstotek izpada, glede na manjšo vsoto ni toliko občuten.

Po posameznih postavkah so bili dohodki realizirani:

	plan	real. 30.4.	%
prispevki	5.476.500	1.604.550	29,30
davki	4.509.400	1.412.195	31,32
takse	3.925.300	782.232	19,93
mestno zemljišče	2.600.000	122.583	4,71
drugi dohodki	335.880	1.070	0,32
prenešana sredstva	20.120	20.120	1,00
skupaj	16.867.200	3.942.750	23,38

Poprečno mesečno vzeto bi znašati odstotek 33,33 %. Pri moral za prve mesece letos tem je zanimiv podatek, da

je bil po štirih mesecih lanskega leta izpad dohodkov proračuna občine še občutnejši, okrog 12 %.

Ali pomeni, glede na to, da je realizacija posameznih postavk proračuna v začetku leta slabša, da bo rezultat ob koncu leta dosti ugodnejši kot lani. Je letošnji občinski proračun v tem pogledu sestavljen bolj na realnih podatkih in predvidevanjih? Smo morda najtežje obdobje v tem oziru že prešli? Vsekakor želimo, da bi bilo tako, da bi lahko iz sredstev proračuna namenili več denarja za naš družbeni razvoj.

Morda bo za koga še zanimiva primerjava, da se je v aprilu 1969 steklo v občinski proračun 816.550 N din, v aprilu 1970 pa 1.220.739 N din. Tako kot je pod predvidevanji občinski proračun, so v štirih mesecih pod predvidevanji tudi dohodki temeljne izobraževalne skupnosti. Iz določenega odstotka od prispevkov od osebnih dohodkov zaposlenih in davkov naj bi se letos zbralo 9.162.000 N din. Do 30. aprila se je steklo 2.694.621 N din ali 29,41 %, kar je za 3,92 % pod predvidevanji.

Vsekakor lahko pričakujemo, da bo realizacija v naslednjih mesecih, predvsem pa proti koncu leta, boljša.

T. L.

Sončni vlak na Jesenicah

Sončni vlak — pod tem simboličnim nazivom je bil v preteklem tednu organiziran petdnevni izlet z vlakom za invalide iz Avstrije in Jugoslavije. Avstrijske humanitarne organizacije so to rekreativno akcijo za svoje invalide pripravile že večkrat, v letu 1968 in 1969 pa je sončni vlak peljal tudi čez del Slovenije.

Letos je s sončnim vlakom prvič potovalo tudi 56 invalidov iz Slovenije. Med njimi je bila tudi Nada Veber z Jesenic, oskrbovanka doma dr. Franceta Berglja. Invalidom je bil tako omogočen ogled neznanih krajev v Sloveniji, Hrvaški, Avstriji, Nemčiji, Lichtensteinu in Švici. Po treh dneh potovanja po nekaterih evropskih deželah smo v soboto 9. maja opoldne sončni vlak lahko pozdravili tudi na Jesenicah. Iz Avstrije je nekaj minut pred 13. uro pripeljal na jesenjsko železniško postajo, kjer ga je pozdravila velika množica mladih in odraslih občanov. Po izmenjavi spominskih daril je najprej pozdravil predsednik organizacijskega odbora Erik Engel, za njim pa sta invalidom zaželela dobrodoščilo Zora Tomič, članica IS skupščine Slovenije in France Žvan, predsednik SOB Jesenice. Tako organizatorje kot gostitelje je pozdravil tudi generalni konzul Avstrije v Jugoslaviji g. Henrich Risenfeld. Mladina je goste in invalide obdarila s cvetjem. Po polurnem postanku je vlak odpeljal proti Ljubljani in Reki.

T. L.

RAZPIS Gregorčičevih plaket za leto 1970

Na podlagi 3. člena odloka o podeljevanju Gregorčičevih plaket (Uradni vestnik Gorenjske, št. 20/69) razpisuje skupščina občine Jesenice podelitev Gregorčičevih plaket za leto 1970.

Gregorčičeve plakete so podelili organizacijam ali posameznikom za:

- aktivnost in uspehe pri razvijanju množičnosti na področju telesne kulture;
- dosežke na področju telesne vzgoje, strokovnega, organizacijskega in znanstvenega dela;
- dolgoletno upešno delo na področju telesne kulture;
- tekmovalne dosežke na pomembnejših tekmovanjih;
- uspehe, ki pospešujejo telesno kulturo na področju propagande in publicistike.

Predloge za podelitev plaket lahko dajejo vsi občani, telesno-kulturne in druge organizacije.

Predlogi morajo biti predloženi občinski žiriji za izbor nagrajencev do 1. julija 1970.

Svet za šolstvo, prosveto,
kulturo in telesno kulturo
skupščine občine Jesenice

RAZPIS Čufarjevih plaket za leto 1970

Na podlagi 3. člena odloka o podeljevanju Čufarjevih plaket (Uradni vestnik Gorenjske, št. 20/69) razpisuje skupščina občine Jesenice podelitev Čufarjevih plaket za leto 1970.

Čufarjeve plakete se podeli kulturno-prosvetnim organizacijam ali posameznikom kot priznanje za aktivno delovanje na kulturno-prosvetnem in umetniškem področju ter za izredni prispevek k rasti in dosežkom kulturno-prosvetne dejavnosti na območju občine Jesenice.

Predloge za podelitev plaket lahko dajejo vsi občani, kulturno-prosvetne in druge organizacije.

Predlogi morajo biti predloženi občinski žiriji za izbor nagrajencev do 1. julija 1970.

Svet za šolstvo, prosveto
kulturo in telesno kulturo
skupščine občine Jesenice

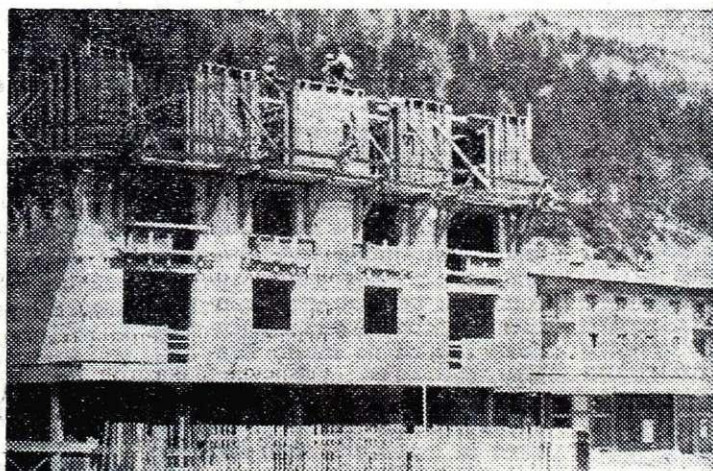
»Mlečna« odgovarja na članek »Zakaj tako?«

V 15. številki Železarja smo objavili sestavek pod naslovom »Zakaj tako«, na katerega nam je sicer poslovođkinja prodajalne Margareta Ahačič poslala takoj odgovor, ki pa ga zaradi obilice gradiva v povzetku navajamo šele danes. V povzetku zato, ker je izredno dolg in ker v bistvu ne demantira omenjenega sestavka. Zaradi lažje presoje pa je potrebno vedeti tudi mnenje v prodajalni žita zaposlenih ljudi.

Avtorica dopisa je zaskrbljena nad mladimi in našo prihodnostjo ki sloni na mladih in obsoja pisca, še bolj pa naše uredništvo, da smo objavili sestavek, ne da bi se preje prepričali o dogajanjih v mlečni. Ahačičeva zatem opisuje kakšno škodo povzročajo mladi v lokalni tako na inventarju kot na napravah. Tudi droben inventar izginja kar masovno. Opozorila prodajalk mladim niso zalegla, mladi pa so se do njih obnašali še zelo nesramno. Letos nanovo preoblečeni stoli, so sedaj ponovno vsi zrezani. Zaposlene v prodajalni pravi, so bile v začetku zelo strpne in pozorne do mladih gostov, vendar ob takem početju jih je minilo vse potrpljenje in veselje. Pisu članka »Zakaj tako« pravi, da je dogodek omenjenega večera napisal nerealno in da vsa stvar ni vredna javnega razpravljanja.

Poslovođkinja meni, da bi bilo bolj pametno, da bi se mladi zbrali in sklenili, da se kaj takega v »mlečni« ne bo več dogajalo. Njim je drag vsak gost, ki se dostojno obnaša. Omenja primere, ko nekateri skoraj po ves dan presedajo v »mlečni«, kričijo nad postrežnicami, se presedajo od mize k mizi in samo kadijo. Glede zapiranja lokala poslovođkinja meni, da če ne bi zvečer prišel pomagati noben moški, bi mladi posedali pri mizah do 22. ure in še delj, ker se njih žensk, nihče ne boji in ničesar ne smejo reči. Po končanem obratovanju jih čaka še najmanj dve uri čiščenja,

saj si npr. nekateri v likaju celo čistijo čevlje. Se vedno pa so vsakega vljudnega gosta postregle tudi po 21. uri. Ahačičeva se sprašuje, če na Jesenicah sploh kdo kaj ukrene, da bi se mladi posvetili športu ali kulturi ali drugemu koristnemu delu. Čudi se, da jih nihče ne vidi, da postopajo brez vsakih skrbi in počenjajo vse mogoče neumnosti! Ob koncu svojega pisma poudarja, da niso vsi taki, vendar pa jih je veliko. Sprašuje se kdo je temu kriv. Po enem letu tesnega stika s njimi, jih avtorica hudo obsoja, obenem pa želi, da bi se stanje vsaj malo spremenilo.

Na Plavžu se počasi oblikuje središče; k načrtu sodi tudi nova stolpnica, ki jo gradi SGP Sava

Zakaj odstopanje od pedagoških in diaktičnih načel?

Čeprav se bliža konec šolskega leta in morda ni najbolj primeren čas za razpravo o nekaterih stvareh, ki se dogajajo na nekaterih naših šolah, jih omenjam z namenom, da bi o njih spregovorili tudi pedagogi sami. V mislih imam vprašanja, ki načelno odstopajo od pedagoških in didaktičnih načel in ki so precej v nasprotju s prizadevanji, da se zmanjša na minimum odstotek učencev, ki ne zaključijo osmih razredov osnovne šole. Pri tem ne mislim na kakršnokoli »popuščanje« pri ocenjevanju ali obsegu znanja ali snovi, v mislih imam predvsem pedagoška in didaktična načela, od katerih nekatere naše šole, v nesporno škodo učencev, odstopajo. Naj primeri potrdijo to uvodno trditev.

Na osnovi šoli Prežihov Voranc se je uveljavila pedagoško povsem nesprejemljiva praksa menjave učiteljev zaradi bolezenske odsotnosti učitelja. Tako imajo npr. učenci nekaterih razredov kar dva učitelja za slovenski jezik, ki se menjavata vsakih 14 dni. Tak sistem je prav gotovo pedagoško in didaktično nesprejemljiv, ker se učitelj ne more zaradi učinkovitejšega vzgojno-izobraževalnega dela načrtno in pozorno posvečati posebnim izobraževalnim in vzgojnim vprašanjem posameznih učencev. Seveda pa ob tem nastopajo še druga vprašanja, kot npr. način podajanja snovi, pravilen in stalen kriterij ocenjevanja idr., kakor tudi navajenost učencev na učitelja. Kakorkoli, rezultati takega dela ne morejo biti enaki kot v razredih, kjer vse leto poučuje isti učitelj.

Drugo vprašanje, ki prav gotovo sodi tudi v to kategorijo, je vprašanje didaktičnih

zahtev pri sestavi šolskih urnikov. Nekaj primerov iz nekaterih naših šol kaže zelo očitno odstopanje od teh zahtev. Namesto, da bi pri načrtovanju pouka v posameznih razredih izhajali iz tega, da morajo biti težji predmeti, ki po svojem značaju bolj utrujajo učence, prve šolske ure, lažji predmeti, ki manj utrujajo, pa naj sledijo tem, je ravno nasprotno. Nemalo pa je primerov, ko na urnikih zasledimo prve tri ure lažje predmete, poudarjam ne manjvredne ali manj potrebne, ampak za učence manj utrudljive (glasbeni pouk, telesna vzgoja, gospodinjstvo), tem pa sledijo trije težji predmeti (kemija, fizika, matematika).

Nič manj pomembno vprašanje pri doseganju boljšega učnega uspeha je tudi vprašanje rednega preverjanja znanja in ocenjevanje znanja. Morda je to vprašanje najbolj neotipljivo ali subjektivno. V razgovorih z učenci višjih razredov osnovne šole nemalokrat slišiš, »da se mu je zataknilo« in je dobil nezadostno oceno. Le-ta se pravilno uporablja le v primerih, kadar učenec ne pozna osnovnega gradiva oz. snovi predmeta, ne pa kadar se mu »zatakne«. Takih učencev pa bi praktično ob normalnem pouku, kjer to osnovo učenec mora dobiti, moralo biti zelo malo.

To je le nekaj vprašanj, ki imajo poleg drugih težav naših osnovnih šol (pouk v dveh izmenah, zgodnji pričetek pouka, vsaj za nižje razrede idr.), prav gotovo določen vpliv na učni uspeh, oziroma na take ali drugačne vzgojno-izobraževalne rezultate. O tem naj bi svoje mnenje dali tudi pedagogi sami.

Dolikovci razstavljajo v Ljubljani

V petek 8. maja so jeseniški slikarji, organizirani pri DOLIK, odprli svojo kolektivno slikarsko razstavo v Ljubljani v avli instituta za gozdarstvo in lesno industrijo. To je prav gotovo pomemben dogodek za jeseniške slikarje, saj so prvič v svojem dolgotrajnem delovanju kolektivno prodrli v glavno mesto Slovenije. To, da razstavljajo izven uradnih razstavnih prostorov, nič ne moti, saj so v istih prostorih že pred njimi razstavljali tudi drugi ugledni slovenski slikarji. Žirija, ki jo je vodila umetnostna zgodovinarica Maruša Avguštin iz Radovljice, je za razstavo v Ljubljani izbrala 42 slik sedemnajstih avtorjev.

V Ljubljani se s svojimi deli predstavljajo: Janez Ambrožič, Franc Dolinšek, Lojze Erman, Nika Hafner, Jurij Herman, Janez Korošec, Zdravko Kotnik, Pavel Lužnik, Tine Markež, Janez Milkovič, Miro

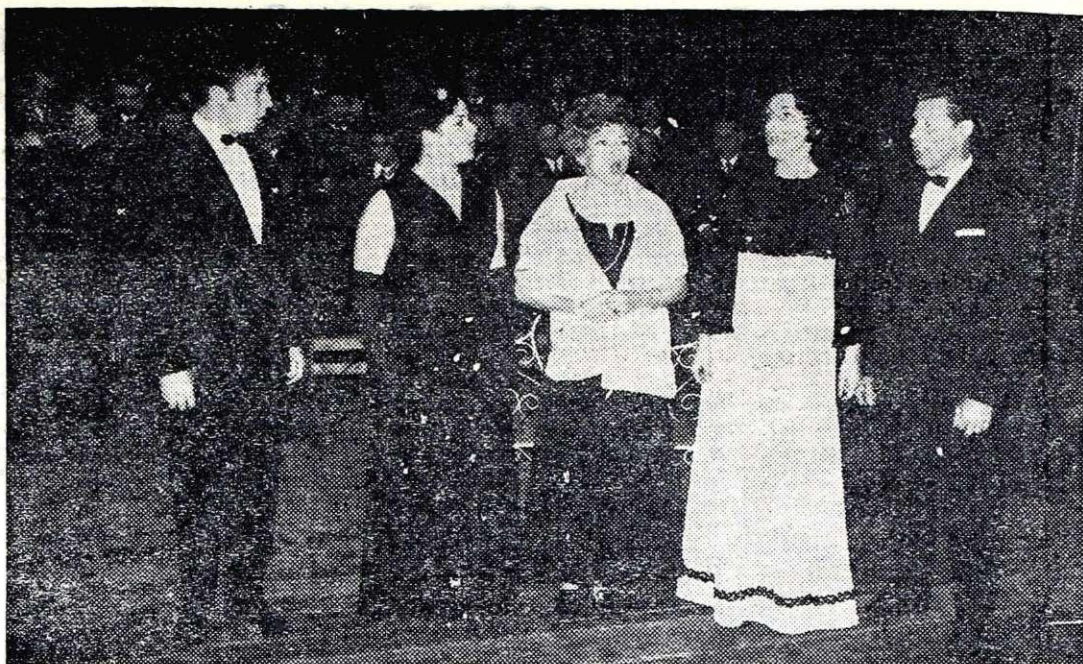
Pengal, Mitja Rajhman, Rudi Rajhman, Pavel Smolej, Branko Šifrer, Tone Tomazin in Cveto Zupan. Ob tem je zelo razveseljivo tudi to, da je med razstavljalci več kakor tretjina mladih, ki bodo z leti uspešno zamenjali svoje starejše vzornike — slikarje.

Za odkup in ureditev Finžgarjeve rojstne hiše so od 3. 4. do 6. 5. 1970 prispevali:

Občinska konferenca SZDL Jesenice (namesto venca tov. Tomažiču) 100,00, Osnovna šola Sečovlje 200,00 din, Marušič Drago Jesenice 18,00, Uredništvo Zelezarja Jesenice 77,00 din, Žvan Franc Jesenice 59,00 din.

Do dne 6. 5. 1970 je bilo zbranih skupno 129.391,07 din. Za prispevke se vsem darovalcem iskreno zahvaljujemo.

Prispevke nakazujte na žiro račun št. 5153-679-8-2135 ZVEZA KULTURNIH PROSVETNIH ORGANIZACIJ OBČINE JESENICE, SKLAD ZA ODKUP IN UREDITEV FINŽGARJEVE ROJSTNE HIŠE.

Na koncertu pihalnega orkestra JESENISKI ŽELEZARJI, ki ga bodo godbeniki ponovili nočijo ob 20. uri, nastopajo pevke in pevci: Rina BRUN, Darinka KOROŠEC, Tonček DOLAR in Jaka JERAŠA

Slikarka-naivka Greta Pečnik razstavlja na Jesenicah

Jutri v soboto, 16. maja bodo v mali dvorani Delavskega doma na Jesenicah s kratkim kulturnim programom odprli slikarsko razstavo slikarke — naivke iz Pirana GRETE PEČNIK.

Greta PEČNIK je ena redkih naivnih slikark — samoukov na Slovenskem. Motivni svet slikarstva Grete Pečnikove je, čeprav mnogokrat povsem pomaknjen v naš čas, tako povezan s tradicijo in pristnim ljudskim čustvovanjem, ki ga v današnjem sodobnem svetu komaj še kje nepokvarjenega zaznamo, da se resnično vprašujemo, od kod izvira ta njena nagnjenost.

Opazovalni dar za obdajajoče okolje, ki je značilen za vse naše samorastnike, se je pri njej razrastle v pravo pripovednost. Fabula, nabreкла od sproščene fantazije in slikarske osebnosti prizadetosti, ki se pri svojem razpletu spreminja v pravo razsodišče dobrega in zlega v prikazani človekovi aktivnosti.

Svet Grete Pečnik pa je naš svet ribičev, kmetov pri plugih in žetvi, ljudi na ohceti, vsak dan dosegljivi »cigumigu« vaških klepetulj, zimskega veselja otrok na bregu pod vasjo, svet dela

in humorja, poln tegob pa tudi nagajivosti in kljubovanja, a vedno živ in polnokrven. Morda zato Greta Pečnik tako zelo ljubi rdečo barvo, simbol življenja in notranje radoživosti?

Doslej je Greta Pečnik samostojno razstavljala že v Piranu, Kopru in Kranju. Na Jesenicah bo razstava odprta do vključno 27. maja, vsak dan od 9. do 12. in od 14. do 19. ure.

Včasih nas je lahko sram

Navzoč sem bil na tretji ponovitvi drame V. Rabadana OGNJENI VIHAR, ki jo je izredno dobro oblikovala v amaterskem gledališču Tone Čufar režiserka Stanka Geršakova. Na predstavi sem dobil samo potrditev ocene, ki jo je dal avtor drame dr. Vojmil Rabadan, objavljeni v zadnji številki Zelezarja. Vsi trije igralci Stanka GERŠAK, Tatjana KOŠIR in Bojan ČEBULJ, so nam z izredno igro in prepričljivimi izraznimi sredstvi obudili grozoto Hirošime in izrekli protest proti vojni in njenim grozotam, katere posledice so bile vso predstavo v nevidni deklici iz Hirošime prisotne v dogajanju. Nič manjše priznanje ne gre scenografu, vodju razsvetljave, inspicientu in vsem odrskim delavcem, ki so pomagali ustvarjati tako kakovostno odrsko delo. Vsi so delovali kot enoten team, čeprav je delo tehnično izredno zahtevno.

Vsebinsko je drama izredno primerna za proslavljanje dnevo, ki so za nami — dan Osvobodilne fronte in 25-letnica osvoboditve in zato so v gledališču še posebno intenzivno delali, da so do tega časa delo naštudirali. Vendar pa je meni kot gledalcu žal njihovega truda in navdušenja ob tako sramotnem odzivu jeseniškega občinstva. Na vseh treh predstavah so namreč imeli komaj 200 gledalcev. Občudujem in spoštujem jih, ker so kljub tridesetim gledalcem na zadnji predstavi imenitno predstavili zahtevno delo in vztrajali.

Prav gotovo je delno opravičen izgovor nekaterih o ne preveč TOPLI dvorani, neupravičen pa je izgovor tistih, ki pravijo, da jim jeseniški oder nudi premalo kvalitetnih predstav, kajti predstava resnično dosega zavirljiv nivo. In končno, če vse to izvzamem, sta bili kar dve predstavi namenjeni proslavljanju pomembnih mejnikov v naši zgodovini, pa bi vsaj do teh dveh praznikov lahko imeli drugačen odnos? Kje je jeseniška inteligenca, kje je nekdanja tako zvesto gledališko občinstvo in vsi tisti, ki se pritožujejo, da na Jesenicah ni možnosti za kulturno koriščenje prostega časa. In končno, kje so vsi tisti aktivni delavci, ki delajo v kulturnih društvih, pojejo, muzicirajo, ali tisti, ki v raznih organizacijah odgovarjajo za kulturo? Že teh je najmanj za trikrat polno dvorano. Kot domačina in kulturnega delavca me je ob takem odnosu do dramske kulture in prizadevanj gledaliških amaterjev sram.

Joža Varl

Proslava 25-letnice osvoboditve v Begunjah

V nedeljo je bila na vrtu nekdanje graščine v Begunjah osrednja proslava Gorenjske ob 25-letnici osvoboditve in zmage nad fašizmom in hkrati 25-letnica osvoboditve čez 600 aktivstov ter ujetih borcev NOV iz begunjskih zaporov. Tokrat so vse poti vodile v Begunje; sredi dopoldneva so bile vse ceste polne udeležencev pomembnega praznovanja. Med udeleženci pa ni bilo čutiti prazničnega razpoloženja. Kaže, da so še živi spomini na težke dni okupacije in hude preizkušnje, ki jih mnogi še vedno nosijo s seboj.

Pred začetkom proslave so mnogi obiskali grobišče talcev na vrtu graščine. Svojci, prijatelji in znanci so se poklonili spomenu tistih, ki so omahnili pod nemškimi krogli. Na spominskih obeležjih ustreljenih talcev je bilo sveže pomladno cvetje. Tudi po petindvajsetih letih se solze še niso posušile.

Ob 11. uri se je pričela proslava. Slavnostni govor je imel prvoborec, podpredsednik izvršnega sveta SRS Vinco Hafner. Na proslavi so v

kulturnem programu sodelovali godbeniki iz Gorij, učenci osnovne šole Tomaža Linhart iz Radovljice, skupina recitatorjev delavske univerze iz Radovljice ter združena pevska zbor Radovljice in Kroke. Na zaključku proslave pa je nastopil še študent akademije za igralsko umetnost Jože Logar iz Škofje Loke z recitacijo Balada o škatlici pepela. Recitator jo je podal doživeto ob zvokih žalostinke.

Med udeleženci proslave smo srečali mnogo znanih borcev, internirancev, zapornikov ter aktivstov. Med njimi komandanta Kokrškega odreda Staneta Prezljaja, osvoboditelja begunjskih zapornikov, Toneta Dolinška — Metoda, nekdanjega sekretarja pokrajinskega komiteja KPS za Gorenjsko in legendarnega zapornika v Begunjah, ter še druge, ki so utirali zmagovito pot naši revoluciji in svobodi.

Interniranci zloglasnih nemških taborišč in Begunj so na tovariškem srečanju prejeli tudi spominsko značko.

Osrednja proslava v Begunjah je bila vredna spomina naše težke, vendar slavne preteklosti, ki nas obvezuje tudi za našo prihodnost.

— rn

Občinsko mladinsko vodstvo na dobri poti

Pregled dela občinske konference ZMS Jesenice za obdobje od januarja do začetka maja, nam odkriva večjo načrtnost pri delu z mladino pa tudi večjo učinkovitost. Na območju občine živi okrog 4.000 mladih ljudi, ki so vsaj formalno povezani v 22 aktivih, ki štejejo od 50 do 1000 članov. To praktično pomeni petino občanov o katerih mladinska organizacija mora voditi brigo in z njimi tudi računati.

Med mladinskimi aktivni je nekaj takih, ki delujejo kontinuirano že dalj časa, drugi pa so pričeli z delom, po krajšem presledku ali neaktivnosti, letos. Aprila je bil ustanovljen tudi interesni aktiv, ki združuje učence poklicnih šol, ki se izučujejo pri zasebnikih. Program dela občinske konference predvsem zasleduje krepitev organizacije mladih in organiziranje mladih tam, kjer se niso povezani v aktivih. Posebno skrb pa posvečajo organiziranju mladih po interesnih aktivih, ki naj bi predstavljali tudi idejna in organizacijska jedra na posameznih terenih, ali področjih dela. Vsa ta prizadevanja pa vključujejo predvsem težnjo: mlade v čim večjem številu vključiti v kakršno koli družbeno politično aktivnost v občini. Mladi sicer ne kažejo preveč interesa za to, vendar je ena od pomembnih nalog mladinske organizacije, da predvsem razvija različne interese in nagnjenja mladih za aktivno delo. Kajti interesi niso

prirojeni, le-te je potrebno šele razviti.

Zelo so razvite v občini tudi razne interesne aktivnosti mladih, saj le-te zasledimo v raznih šolskih krožkih, športnih društvih, ljudski tehniki, kulturnih društvih, planinskih društvih, pri taborstvih in drugje. Presenetljivo je ob vsem tem to, da se čez 300 v večini mladih, poteguje v raznih tekmovanjih za najvišje naslove v zveznem, republiškem ali lokalnem merilu, ne da bi naštevati množice mladih, ki se rekreativno udeležujejo na raznih področjih, najsibo telesno-vzgojne ali kulturne dejavnosti.

Občinska konferenca ima za bolj specializirano in bolj učinkovito delo organiziranih tudi več komisij. Komisija za idejno vzgojo je organizirala že dva seminarja in pri tretjem sodelovala kot soorganizator. Z delom je pričela tudi komisija za sodelovanje in skupne akcije z mladimi pripadniki JLA. Na začetku

dela, ki pa kaže že prve rezultate je tudi komisija za organizacijo dela in kadre. Uspešna pa je tudi komisija za obveščanje in tisk, ki ima še predvsem na Jesenicah izredne možnosti prek lokalnega radia ali tovarniškega glasila Železar obveščati in informirati mlade.

Občinsko mladinsko vodstvo se prizadeva, da bi ponovno zaživel mladinski klub, ki je že nekaj mesecev zaprt, na boljših organizacijskih osnovah in z bolj izdelano programsko politiko. Težave so predvsem v denarju, ker je od bivšega kluba ostalo še nekaj dolga, ki ga mladinsko vodstvo ob skopo odmerjenih sredstvih za tekočo dejavnost ne more samo pokriti. Prav gotovo bodo občinskemu vodstvu ZMS potrebna dodatna sredstva tako za poravnavo omenjenega dolga, kot za razširjanje in krepitev lastne dejavnosti.

Vsekakor pa nas ob tem kratkem prikazu aktivnosti občinske konference ZMS in njenih organizacij najbolj veseli to, da so začeli s svojim delom bolj preudarno, načrtno in v povezavi tudi z drugimi dejavniki, ki jim je prav tako zaupana naloga povezovati mlade in delati z njimi.

Pihalni orkester JESENISKIH ŽELEZARJEV

Kako organizirati razstave o predvojnem delavskem gibanju in narodnoosvobodilni borbi

Ob letošnji razstavi zgodovinskega gradiva na Javorniku se odpira več vprašanj o katerih naj bi predvsem razpravljali in zavzeli ustrezna stališča člani komisij za zgodovino pri posameznih krajevnih odborih ZZB NOV. O tej zadevi so se obširneje pogovarjali preteklo soboto ob otvoritvi razstave. Prisotni so bili mnjenja, da je treba tudi na tem področju napraviti korak naprej. Sicer je prav, da občasno na podobnih razstavah kot je sedaj na Javorniku pokažemo, kaj vse se je dogajalo pred drugo svetovno vojno in med štiriletno narodnoosvobodilno borbo. Ker pa je od tistih časov minilo že četrto stoletje, je razumljivo, da nekateri dogodki odhajajo v pozabo, kar pa seveda ni zaželeno.

Z namenom, da bi posamezni dogodki ostali v kolikor toliko zvežem spomenu je umesten predlog, da se omenjene komisije lotijo bolj načrtnega dela in razstave pripravijo bolj sistemsko.

Podobna razstava je bila lani ob praznovanju krajevnega praznika na Javorniku, ki sta jo pripravila tehniški muzej železarne Jesenice, oddelke za delavsko gibanje in NOB ter krajevna organizacija ZZB NOV, na Javorniku. Lik aktivista in talca Viktorja Gregorčiča je bil na tej razstavi predstavljen z njegovimi lastnimi deli (pesmi, slike, eksponati in podobno). Na podoben način bi lahko v posameznih krajih naše občine

predstavili številne naše borce in talce, ki so žrtvovali svoja življenja za svobodo in tudi večje akcije partizanskih enot na območju naše in radovljiske občine. S tako organizirano razstavo bi se lahko spomnili prvega spopada jeseniških partizanov na Obranci, na več različnih načinov bi lahko razstavili gradivo, ki spominja na tragedijo v Medjem dolu, kjer je padlo pet kurirjev ali pa na primer posamezne podrobnosti o delu takratnih partijskih organizacij. Znano je namreč, da je bilo organiziranih več konferenc, na katerih so bili prisotni tudi člani CK ZKJ in ki so bile za razvoj in delo komunistične partije na našem področju zelo pomembne.

Seveda ne moremo pričakovati, da bo na takih razstavah razstavljenih veliko eksponatov, toda zadostuje, da naši mladini pokažemo kolikor je pač možno. Takšne razstave tudi prostorsko niso zahtevne in bi jih lahko urejali v vsakem večjem kraju naše občine. In končno, če gre za razstavo, ki naj prikazuje dogodek, ki je bil širšega pomena, zakaj je ne bi prenesli še v kak drug kraj ali sosednjo občino. Pri takem delu bo komisijam za zgodovino lahko pomagal tudi oddelke za NOB in delavsko gibanje pri tehniškem muzeju Železarne s predlogi in nasveti pa tudi borci in aktivisti ter družbeno politične organizacije na posameznih področjih naše občine.

Kaj veš o prometu?

Pionirji šestih osnovnih šol jeseniške občine so se v soboto 9. maja pomerili v tekmovanju drugega kola II. republiškega tekmovanja Kaj veš o prometu. Učenci so pri reševanju pokazali dosti znanja o prometnih pravilih in dosti znanja v spretnosti in ocenjevalno spretnostni vožnji s kolesom. Borba za najboljšo šolo je bila velika, kar je razvidno iz minimalne razlike doseženih točk.

Tekmovanje je bilo na športnem stadionu pod vodstvom komisije za varnost prometa. Pionirji so tekmovali v dveh starostnih skupinah.

REZULTATI — MLAJŠA SKUPINA: 1. OŠ Kranjska gora 79 točk, 2. OŠ Žirovnica 78, 3. OŠ P. Voranc 76, 4. OŠ T. Čufar 70, 5. OŠ Mojstrana 56, 6. OŠ Kor. Bela 52 točk.

POSAMEZNIKI: 1. Ljubo Langus, Žirovnica, 32 točk, 2. Marjan Debevc, Kr. gora, 30, 3. Marko Šurc, T. Čufar, 28, 4. Sašo Oblak, P. Voranc, 27, 5. Branko Žimic, T. Čufar, 26.

STAREJŠA SKUPINA: 1. OŠ P. Voranc 80 točk, 2. OŠ Kr. gora 76, 3. OŠ Mojstrana 73, 4. OŠ Žirovnica 72, 5. OŠ T. Čufar 66, 6. OŠ Kor. Bela 66 točk.

POSAMEZNIKI: 1. Darko Novkovič, Kor. Bela, 31 točk, 2. Dušan Janko, Kr. gora, 29, 3. Tomaž Mencinger, P. Voranc, 28, 4. Ludvik Ivanetič, P. Voranc, 27, 5. Anton Tožbar, Kr. gora, 26.

V soboto, 16. maja, bo na istem prostoru medobčinsko tekmovanje gorenjskih občin. Jeseniško občino zastopata šoli Kranjska gora in Prežihov Voranc.

IV. kolo republiške košarkarske lige

Kroj : Jesenice 87 : 67 (39 : 39)

Košarkarji Jesenic, ki so pred srečanjem v Škofji Loki izgubili že dve srečanja v letošnjem prvenstvu, so bili poraženi od boljšega nasprotnika. Zaigrali so kot začetniki in igra ni bila podobna moštvu, ki tekmuje v republiški ligi. Vsi so enako krivi za poraz, ker v moštvu ni bilo nikogar, ki bi zaigral boljše od ostalih. Kljub temu, da sta ljubljanska sodnika Bolka in Lotrič, skromno povedano sodila nepošteno in celo nesramno proti Jeseničanom, bi naši z normalno igro morali pričrtiljivo odpraviti domačine.

Nekateri naši igralci, ki se sicer zavedajo, da so poraza predvsem sami krivi, opravili del krivde valijo tudi na zelo pristranska sodnika. Toda naši so delali take napake predvsem v osnovnih elementih košarkarske igre — v podajah, korakih kot tudi v obrambi, kjer je igra bila v pravem pomenu besede začetniška. Prav neverjetno je, kako so dopuščali, da so jim veliko manjši igralci Kroja z lahkoto pobirali žoge pod obema košema. Zato je presenetljivo, da so kljub zelo slabi igri in pristranskemu sojenju obdržali v prvem delu neodločen rezultat 39:39, kar je obenem tudi dokaz, da bi tekmo z normalno igro lahko dobili že v prvem polčasu.

Najbolj usodni trenutki za naše so nastopili na samem začetku drugega dela, ko je Jeraj v pičli minuti izgubil ali slabo podal štiri žoge, ki so pomenile takojšnje vodstvo domačinov z 8 koši. Takrat se je še tisto malo morale, ki je po odmoru ostala v naših, izgubilo in domačini so v nadaljevanju delali, kar so hoteli.

Vsekakor bo to dobra šola jeseniškimi košarkarjem, ki

Kroj : Jesenice 39 : 67 (16 : 29)

V soboto so košarkarice Jesenic gostovale v Škofji Loki, kjer so zopet dosegle pričakovano in zaslužen zmago. Že takoj v začetku srečanja so naše igralke povedle z 10:0, nato pa so popustile in igralke Kroja so se jim približale na 18:14. Vendar pa se je prvi polčas končal z prepričljivim vodstvom Jeseničank. V drugem delu tekme pa Jeseničanke niso dovolile prav nobenega presenečenja. Morda velja omeniti še to, da se pri naših igralkah vedno bolj uveljavlja Alenka Vudrič, samo srečanje pa ni prikazalo lepe igre. Obe ekipi sta precej grešili v netočnih podajah in metih.

Koše za Jesenice so dosegli:

Vudrič Mira 36, Vudrič Alenka 17, Bertonec Jolan 10 in Vujatović Marija 4. F. B.

so, zdi se po nekaj zares odličnih igrah, prišli v Škofjo Loko preveč samozvestni in prepričani v zmago. Optimizem je v športu potreben, toda podcenjevanje je bilo v večini primerov, tudi proti mnogo slabšim nasprotnikom za mnoge boljše ekipe usodno. Naši se tega proti Kroju niso zavedali in so to spoznaje drago plačali.

Tudi pionirji na startu

V nedeljo je bil v Kranju prvi turnir v košarki za pionirje. Na turnirju so sodelovale štiri ekipe: Kokrica, Triglav I, Triglav II ter Jesenice.

Popolnoma pomlajeno moštvo našega kluba se je dobro odrezalo, če upoštevamo, da sta od lanskega moštva ostala le dva pionirja. Ekipa je bila sestavljena iz igralcev, kateri še niso skupaj trenirali za klub, niti ne igrali.

Naše moštvo je odigralo

Jeseniški košarkarji imajo po tekmi z moštvom Rudarja, ki je bila odigrana to sredo Podmežakljo, štirinajst-dnevno prekinitev v ligi, zaradi svetovnega prvenstva, ki se igra pri nas.

Koše proti Kroju so dosegli: Vauhnik 9, Bunderla 9, Jeraj 7, Šarič 22, Pirih 3, Božič 17.

Dragojevič

dve tekmi, Z moštvom Kokrice so izgubili z rezultatom 23:28. Koše so dosegli: Trkulja 10, Jeršin 6 (edina, katera sta ostala od lanskega moštva), Simeonov 4, Rožič 1 in Čučuk 2.

V drugi tekmi pa so z veliko lahkoto premagali ekipo Triglava II. z rezultatom 36:16.

Koše so dosegli: Trkulja 12, Jeršin 16, Rebolj 4, Rožič 2, Čučuk 2.

Br.

Mladinci niso izpolnili pričakovanj

V nedeljo je bilo odigrano tudi IV. kolo v mladinski košarkarski ligi. Naše moštvo je gostovalo v Škofji Loki in izgubilo tekmo proti ekipi Kroja z rezultatom 68:53.

Obe ekipi sta prikazali solidno igro, vendar pa so domači igrali moč na moč, tako da naši niso prišli toliko do izraza, kajti kondicijsko so slabo pripravljeni.

Najboljšo igro so naši pokazali v začetku drugega polčasa, ko so dosegli dvanajst točk, domačini pa nobene, vendar so kasneje zaradi utrujenosti popustili (igrali so v hudi sopari) in so domačini prepričljivo zmagali.

Koše za naše so dosegli: Hudnik 12, Muharemovič 19, Džuričič 6, Razinger 8, Ravnik 3, Lozar in Noč 2. Br.

Nogomet

Jesenice : Predoslje 6 : 0 (3 : 0)

V prvenstveni tekmi 18. kola GNL so jeseniški nogometaši v nedeljo, 10. maja doma premagali moštvo iz Predoselj s 6:0 in se tako približali zaželenemu cilju (100 golov v prvenstvu) na štiri gole. Trenutno so prvi s 30. točkami in z razliko v golih 96:20 ter tekmo več kot drugouvrščeni Tržič.

Naši so igrali v postavi: Lajmiš (Kunšič), Ljušič, Lukančič, Barač, Kupljenik, Komel, Kačar, Smagin, Šubic (Poljanšek), Kralj, Noč. Gole so dosegli Kačar in Noč po dva, ter Komel in Kralj po enega.

Naši so že v začetku močno napadli, vendar so se gostje nekaj časa srečno upirali in so naši dosegli vodstvo šele v 20. minuti. Celo tekmo so imeli igro v svojih rokah in poleg šestih doseženih golov napravili še več stoodstotnih možnosti za zadetek.

Kljub temu, da so bili vsi tekmo podrejeni, pa so gostje nekajkrat resno zaposlili Lajmiša in Kunšiča, vendar so naši vseeno zaključili tekmo brez prejetega gola.

Ker gredo naši v soboto v Feichten, kjer bodo nastovali na »Vienkstturnirju«, je bila tekma 19. kola v Predvoru odigrana v četrtek. Jeseničani se bodo vrnili iz ZRN v ponedeljek zvečer in nato začeli intenzivne priprave za odločilno tekmo, ki bo čez 14 dni v Tržiču. Pred to tekmo igrajo še doma z ekipo Trboj, ki so jo v gosteh premagali s 6:1. Torej še tri kola in teden pred koncem prvenstva bomo vedeli, kdo bo novi prvak GNL. Veliko vlogo pri vsem tem pa igra še odločitev pristranske tekmovalne komisije, ki je odvzela našim dve točki zaradi prelozene tekme s Kropo.

J. K.

Republiška košarkarska liga sreda 13. maja

Jesenice : Rudar — moški
84:86 (37:41)

Jesenice : Murska Sobota — ženske
99:36 (48:18)

Obvestilo

Uprava vzgojno-varstvenega zavoda »Angelce Odcepek« obvešča vse starše šolskih in predšolskih otrok, da bo

vpisovanje v zavod

v ponedeljek 18. maja ves dan.

18. in 19. maja bodo ves dan vpisovali otroke tudi na Hrušici.

Vsekakor upravičeno zaslužijo najvišje priznanje

Postaja GRS Jesenice se prav gotovo upravičeno ponaša s številčno in kvalitetno najmočnejšim kadrom gorskih reševalcev in vodnikov lavinskih psov, ki so vedno pripravljeni pomagati vsakomur, ki je v gorah dobre besede in pomoči potreben.

Starejši in še posebno mlajši gorski reševalci skrbijo za varno hojo in prijetno bivanje mnogih ljubiteljev in obiskovalcev naših gora. Na vsak klic na pomoč, ko pojejo svojo vse uničujočo pesem plazovi, ko potuhnjene megle zavajajo in hrome najbolj izkušene gornike, smučarje, plezalce in alpiniste, so naši gorski reševalci pripravljeni pozabiti na utrujenost, nevarnosti in težave. Vedno jih vidimo aktivne, mobilizacijsko in akcijsko sposobne. Njihova stalna oblika dela je nenehno obnavljanje in izpopolnjevanje potrebnega teoretičnega in praktičnega oz. tehničnega znanja. Pravilno dajanje prve pomoči v skrajno težkih in nemogočih okoliščinah, pospešen in prvenstveno varen prenos in transport lažje, težje in smrtno ponesrečenih gornikov in smučarjev, je prva in največja skrb gorskih reševalcev. Gorski reševalci z Jesenic morajo skupaj z reševalci iz Rateč, Kranjske gore in Mojstrane nadzirati in popolnoma obvladati obsežen in zelo ogrožen okoliš Karavank in Julijskih Alp. Preventivno preprečevanje lažjih ali težjih nesreč in celo smrtnih primerov je njihova prva in osnovna moralna naloga in skrb.

Gorski reševalci z Jesenic vsako leto izvedejo čez sto poizvedovalnih in reševalnih akcij v vsemogočih vremenskih pogojih. Pri svojem delu še nikoli niso odpovedali in zatajili svojega velikega poslanstva, ki ga morajo izvrševati poleti in pozimi, v noči in podnevi, v prepadih in previsnih stenah, v led in sneg ukovanih grebenih in vrhovih. Plemenito, požrtvovalno in nesebično opravljajo svoje delo v korist in rast množičnega rekreativnega planinstva in vzpona

ekstremnega plezalnega športa in vrhunskega alpinizma. Ti ljudje so prekaljeni v viharjih, snežnih metežih, v borbi z minutami, sekundami in smrtjo tam in takrat, ko je to težko, najtežje in življenjsko nevarno.

Zato bi bilo prav, da se jih spomnijo pri letošnjem podeljevanju Gregorčičevih plaket in drugih priznanj!

Rokomet

Selca : Jesenice 20 : 11 (7 : 4)

Čeprav brez treh standardnih igralcev prvega moštva (Trokiča, Kelharja, Andolška), ki so poškodovani, so se Jeseničani zelo dobro upirali favoriziranim domačinom. Jesenice so poleg tega igrale še skoraj ves drugi polčas z enim igralcem manj, ker je sodnik izključil Žmitka. Kljub porazu je treba igralcem čestitati za srčno borbo.

JESENICE: Krmelj, Berlisk 2, Slivnik, Prešeren 4, Rozman 1, Lavtar, Žmitek 3, Šturm 1.

Valentin Slivnik

Novo vodstvo atletskega kluba

Po nekajmesečnem premoru je atletski klub Jesenice dobil novega predsednika in novo vodstvo kluba.

Predsedniško mesto kluba je prevzel inž. Vito Gričar.

Novi odbor bo v kratkem sklical sejo, na kateri bodo pregledali dosedanje delo kluba, program za leto, finančno stanje ter se domenili o načinu dela za v bodoče.

Sklicali bodo tudi skupni sestanek s tekmovalci, da bi se dogovorili o delu v novi sezoni. Z

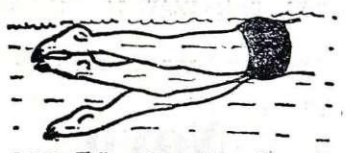
Kako naučimo otroka plavati

(Nadaljevanje)

V tekmovalni tehniki moramo težiti za tem, da se otroci nauče dihati na obe strani. To je posebno važno zato, da se doseže simetričnost tehnike plavanja, pri tekmovalcu pa je še posebno važno zato, da lahko med tekmovalnim opazuje svoje nasprotnike na obeh straneh plavališča. Kadar dihamo na obe strani, vdihujemo na vsak tretji zaveslaj. Pri kratkih sprintih pa prakticiramo tudi to, da po več zaporednih zaveslajih sploh ne vdihujemo. To se predvsem splača v prvih delih proge in zaključnem finišu.

Delo nog: Noge udarjajo pri crawlu izmenično v celi svoji dolžini od kolkov do stopal. Smer gibanja je gor-dol pravokotno na gladino vode in vzporedno z vzdolžno osjo plavalčevega telesa. Kolčina vode, ki jo noge pri svojem delu odrivajo, je v sorazmerju z rokami majhna, zato mora biti delo nog hitrejše, udarci pogostejši, da bi povečali svoj učinek.

V tehniki crawla je najpogostejši sestavljeni udarec nog, pri čemer izvira ime iz tehnike iz navideznega dvoj-nega udarjanja. Sestavljeni udarec nog ima tri značilne faze. V prvi fazi spuščamo navzdol le koleno, medtem ko podkolenica s stopalom vidno zaostaja. S tem se v tem delu noge zbira potencialna energija za drugo fazo udarca. Ko doseže koleno najnižjo točko v svojem gibanju, sledi močan udarec podkole-nice in s stopala na površino vode do najnižje točke spuščanja noge. V tretji fazi udarca se noga stegnjena vrača v začetni položaj (sl. 15).

Koordinacija med obema nogama je prirodna ter sloni na istih načelih kot koordinacija med obema rokama. Udar-ec ene noge navzdol izzove udarec nasprotna noge na-vzgor.

Važno je, da otrok pri udar-janju z nogo navzdol drži stopala obrnjena tako, da so prsti obrnjeni navznoter. S tako držo obrnemo odporu vode največjo površino nog in tako je udarec tudi najbolj učinkovit.

Povezava med rokami in nogami: Za crawl je značilno prav to, da je gibanje plaval-ca zelo enakomerno, kar po-meni, da je skupen seštevek

sil, ki jih dajejo noge in ro-ke, vedno enak. Povezanost gibanja med rokami in noga-mi je značilna v tem, da mo-ra plavalec na vsak zaveslaj rok napraviti vedno enako število udarcev nog. Najbolj običajno srečujemo v tehniki crawla kordinacijo 1:3. Iz-jemno srečujemo tudi drugač-ne odnose povezave (1:4 ali 1:2 ali celo neritmične). Večje število nog v odnosu na za-veslaj rok srečujemo običaj-no pri deklicah, kar je delno utemeljeno zaradi njihove specifične telesne konstitucije (močnejše noge in šibkejše mišičevje rok). Zato tudi pri deklicah — poznejših aktivnih tekmovalkah danes poudarja-mo pri treningih večjo obre-menitev rok, nosilce glavne-ga faktorja hitrosti, da te ude v večji meri krepimo.

Aritmičnost v udarjanju nog zasledimo pri otrocih, ki imajo izrazito slabo propul-zivnost v udarcu nog, zato jim udarjanje z nogami služi le bolj za obdržanje ravnotež-ja v vodi.

V koordinaciji 1:3 je vedno propolnjen udarec noge na-vzgor v trenutku, ko je na-sprotna roka v obremenitvi. Ker se prav v tem trenutku roka najlaže izmakne odporu vode, mora biti udarec noge močan, da s tem razbremeni delo roke. Prav v tem je tudi velika prednost te koordin-a-cije (1:3) dela med rokami in nogami v crawlu.

METODIKA CRAWLA

Z metodičnim poukom crawla lahko pričnemo takoj, ko se je otrok toliko udoma-čil v vodi, da nima več strahu pred potapljanjem glave v vo-do. Osnovne vaje dihanja lahko vadimo že prej, tako da v metodiki crawla pričnemo takoj z vajami nog.

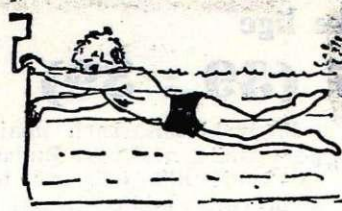
Vaje z nogami:

1. Pravilen udarec nog va-dimo na suhem v ležečem položaju na prsih, tako da bo-ke in noge dvignemo. Sto-pala so obrnjena navznoter, noge udarjajo v celotni dolži-ni z osjo v kolkih, noga je sproščena v vseh sklepih.

2. Isto vajo ponavljamo na višjem delu, tako da ležimo na višjem delu z zgornjim delom telesa, noge pa nam svobodno udarjajo po zraku (slika 16).

3. Z nogami vadimo v vodi ob steni bazena ali v plitvi vodi v opori ležno (sl. 17).

4. Plavamo z nogami s po-močjo deske. Z rokami pri-memo desko, ležemo na vodo in z nogami udarjamo podob-no kot prej ob steni bazena. Za začetek je bolje, da je uda-rec nekoliko hitrejši, noge v kolenih pa manj krčimo, šele pozneje, ko dobimo pravi len občutek za udarec, lahko no-ga v kolenih bolj skrčimo.

Najpogostejše napake so naslednje: noge so trdo nape-te in zlasti v gležnju negiblj-i-ve. Z nogami udarjamo po površini vode. Prsti stopala so obrnjeni navzven namesto navznoter. Gibanje noge iz-ira iz kolena, namesto iz kol-ka. Če opazimo pri učenju otroka tehnike crawla našete napake, ga moramo takoj na to opozoriti.

Vaje z rokami in dihanje:

1. Zaveslaj z roko vadimo na suhem v globokem pred-klonu, tako da vadimo naj-prej samo z eno roko, potem pa posebej še z drugo roko.

2. Gibanje obeh rok pove-žemo tako, da delata roki iz-menično. Ko napravi ena ro-ka ves zaveslaj 360°, prične delo druga roka, prva počaka v predročanju. Tako razdelje-no gibanje omogoča, da lahko otrok temeljiteje kontrolira pravilnost svojih gibov rok.

3. Zaveslaj z rokami na su-hem povežemo v naravni ri-tem plavanja.

4. V zaveslaj roko na suhem vključimo še pravočasno obračanje glave in pravilno dihanje.

5. Razdeljeno delo rok (isto kot vaja 2) v vodi, globoki do pasu.

6. Delo rok povezano (isto kot vaja 3) v vodi.

7. Povezan zaveslaj rok crawla v hoji; otrok v vodi do pasu počasi hodi in ob-enem vesla za crawl. S tem mora dobiti pravi občutek za poteg, da se z rokami res-nično odrine od vode.

8. V delo rok v vodi vklju-čimo še dihanje.

9. Odriv od stene bazena in plavanje samo z rokami. Glava je ves čas v vodi in otrok vesla toliko časa, dokler mu ne zmanjka zraka.

10. Odriv od stene bazena in plavanje samo z rokami z dihanjem.

Najpogostejše napake začet-nikov pri delu rok so tele:

Z rokami ne veslamo vzpo-redno z vzdolžno osjo telesa, niti ne veslamo v »S« zavesla-ju, marveč nam roke uhajajo daleč stran od telesa.

Zaveslaj je prekratek, ne-popoln in roke potegnemo iz vode že na polovici zaveslaja.

Z roko vodo prerežemo, na-mesto da bi vodo odrinili.

Roko nosimo v zrak krče-vito, v vodo jo pa polagamo tako, da najprej položimo v vodo komolec in šele potem dlan.

(Se nadaljuje)

Dramatičen zaključek najelitnejšega tekmoval-nja v namiznem tenisu za pokal SFRJ

V nedeljo, 10. maja, so bili številni gledalci v domu TVD Par-tizan priča zelo razburljivim borbam najelitnejšega ekipnega tekmovalstva v namiznem tenisu.

V moški konkurenci so si pridobile vstop v finale ekipe: Olim-pija, NTK Ljubljana, Vjesnik in Mladost Zagreb, Mladost Ze-mun, Mladost Priboj in Bosna Sarajevo. Tekmovalja se nista udeležila Partizan Beograd in prvak SR Črne gore.

Največji favorit turnirja je bila ekipa Vjesnika iz Zagre-ba v postavi Šurbek (done-davni evropski prvak in se-daj skupno s Stipančičem evropski prvak v dvojicah), Čordaš, reprezentant SFRJ in Koprivnjek. Zagrebčani so bili toliko prepričani v svojo zmago, da so celo »pozabili« prinesiti s seboj prehodni po-kal, ki so ga osvojili lani. Toda že v prvem kolu finala je prišlo do presenečenja. Izločila jih je ekipa Mladosti iz Zemuna, v kateri je odlič-no zaigral mladi reprezen-tant Karakašević, ki je s svo-jo igro povsem opravičil na-stop na evropskem prven-stvu v Moskvi. Bil je nenad-kriljiv v napadu, njegova igra proti Šurbeku pa je bila vrhunec namiznega tenisa in sigurno tudi najlepši dvobo-j na turnirju. Preizkušeni Šur-bek je skušal uporabiti naj-različnejše ukane, toda nje-govi izredni udarci niso izti-rili mladega Zemunca. Kara-kašević je premagal vse tri Zagrebčane.

Glavni konkurent Vjesniku je bil ljubljanska Olimpija, ki si je po ugodnem žrebu zelo hitro utrla pot do finala.

Pričakovali smo finalno srečanje med Mladostjo Ze-mun in Olimpijo in se vese-lili spopada med Karakaševi-čem in Korpo ter Veckom, ko se je pričela nova drama. Zemunci, ki so z odlično igro izločili favorizirani Vjesnik, so podlegli manj znani ekipi Bosne iz Sarajeva. V tem dvoboju je izgubil igro tudi Karakašević proti razpolože-nemu Sarajevčanu Živanovi-ču, ki se je povzpел iz ano-nimnosti prav na Jesenicah. Glavno presenečenje turnirja pa je poraz Olimpije proti Bosni v finalu turnirja. Kljub

izredni igri Korpe, ki je do-bil proti vsem trem nasprot-nikom, je Olimpija izgubila dvoboj z rezultatom 5:4. Ra-zočaral nas je Vecko, saj je izgubil kar dve igri proti ne-poznanim nasprotnikom in s tem dokazal, da s tako igro zares zanj ni mesta v držav-ni reprezentanci. Prvak Bos-na iz Sarajeva je igral v po-stavi Gasić, Ustović, Živano-vić. To so sami poprečni igralci po svojem tehničnem znanju namiznega tenisa, so pa pokazali izredno borbep-nost in pripadnost svoji klubski barvi. Ob podelitvi pokala so se objemali vsi solzni od sreče.

V ženski konkurenci je prvo mesto po pričakovanju osvojila Mladost iz Zagreba v postavi Resler, Šrbec in Du-ganić (prišla iz Duge rese). Druga je bila ljubljanska Olimpija, ki je izgubila final-ni dvoboj proti Mladosti s 5:2. Jeseničanke so delile tret-je mesto. Da niso bile druge, se lahko zahvalijo edino ne-srečnemu žrebu, saj so se sre-čale v borbah na izpadanje že v polfinalu z zagrebško Mla-dostjo in tekmo izgubile z rezultatom 5:2 (Novakova je nadigrala Reslerjevo, Kraj-zljeva pa Duganičev). Zani-mivo je, da je Novakova vodila tudi dolgo časa v od-ločilnem nizu proti Dugano-vičevi, vendar je na koncu nesrečno izgubila. Tako je bila ekipa Jesenic kljub te-mu, da je republiški pokalni prvak, saj je premagala Olimpijo v Ljubljani, na zvez-nem finalu uvrščena za Ljub-ljančankami.

Številni gledalci so bili lah-ko zadovoljni nad lepimi igrami in vsakdo si je želel ob odhodu še več tako kvali-tetnih prireditev na Jeseni-cah.

Namesto treh tekem samo ena

V nedeljo, dne 10. t. m. se je pričelo tekmovalje v II. republiški odbojarski ligi. Toda v prvem kolu je bila od treh tekem odigrana samo ena. Tekme Javornik : Ra-dovljica ni bilo, ker je mo-štvo Javornika odstopilo zad-nji hip, moštvo iz Kamne gorice pa ni odpotovalo v Bovec. Edina tekma je bila odigrana na Jesenicah med SSD Kovinar in TVD Kropa. Gosti tokrat proti okrepljeni ekipi domačinov niso osvojili niti niza (-4, -13, -13). Sre-di drugega in tretjega niza so gosti sicer vodili, kaj več pa niso zmogli. Če bodo hoteli igralci iz Kroke doseči svoj

cilj, nastopanje v I. ligi, bodo morali delati z vso resnostjo. Moštvi sta nastopili v na-slednjih postavah:

Kovinar: Bogataj, Kapus, Kos, Košnik, Skrt, Šorli, Šmi-tek.

Kropa: J. in M. Berce, A. in M. Kržišnik, Peternel, Bu-torac, Blaznik in Kranjc.

V soboto pa se je pričelo tekmovalje v medobčinski ligi.

Rezultati:
Kovinar II : ŽIC 3:1
Kropa (stari) : Bled 3:0
Žirovnica : Radovljica (stari) 2:3

Kamna gorica II : OK Jese-nice neodigrano. T. Š.

Kaj bomo gledali v kinu

Kino RADIO

16. in 17. maja franc. ital. barvni film NI ROŽ ZA AGENTA OSS 117, v režiji Anrea Inebela, v glavni vlogi John Gavin, ob 17. in 19. uri.
17. maja amer. barvni film JUNAK IZ TEXASA, v režiji Wiliama Hana in Jozefa Barbera (mladinski risani), ob 15. uri.

18. maja franc. barvni CS film PEKEL V VLAKU, v režiji Gil Granga, v glavni vlogi Jean Marais, ob 17. in 19. uri.

19. in 20. maja amer. ital. šp. barvni CS film SAMOMORILSKI KOMANDOSI, v režiji Camilla Bazzonija, v glavni vlogi Aldo Roy, ob 17. in 19. uri.

21. maja amer. film TARZAN, GOSPODAR DŽUNGLE, v glavni vlogi Johnny Weismiller, ob 17. in 19. uri.

22. maja franc. barvni CS film NEZVEŠTA ŽENA, v režiji Claude Chabrola, v glavni vlogi Stephane Audron, ob 17. in 19. uri.

23. maja amer. barvni film SRCE JE OSAMLJENI LOVEC, v režiji R. E. Millerja, v glavni vlogi Alan Arkin, ob 17. in 19. uri.

Kino PLAVŽ

16. in 17. maja amer. ital. šp. barvni CS film SAMOMORILSKI KOMANDOSI, ob 18. in 20. uri.

17. maja amer. barvni film JUNAK IZ TEXASA, ob 10. uri.

18. in 19. maja franc. ital. barvni film NI ROŽ ZA AGENTA OSS 117, ob 18. in 20. uri.

20. maja amer. film TARZAN, GOSPODAR DŽUNGLE, ob 18. in 20. uri.

21. in 22. maja ital. barvni film TRIJE NEUSTRAŠNI, ob 18. in 20. uri.

23. maja ital. barvni film POŽAR RIMA, ob 18. in 20. uri.

Kino DOVJE

16. maja amer. barvni film BANDOLERO.

17. maja amer. barvni CS film ZVEZDA.

21. maja franc. ital. barvni film NI ROŽ ZA AGENTA OSS 117.

23. maja ital. barvni film TRIJE NEUSTRAŠNI.

Kino KRANJSKA GORA

16. maja franc. barvni film UJETNICA STRASTI.

17. maja ital. barvni film TRIJE NEUSTRAŠNI.

21. maja amer. ital. šp. barvni CS film SAMOMORILSKI KOMANDOSI.

23. maja franc. ital. barvni film NI ROŽ ZA AGENTA OSS 117.

Kino DELAVSKI DOM JAVORNIK

16. maja amer. barvni CS film ZVEZDA ob 19. uri.

17. maja franc. barvni CS film PEKEL V VLAKU, ob 17. uri.

17. maja franc. barvni film UJETNICA STRASTI, ob 19. uri.

20. maja ital. barvni film TRIJE NEUSTRAŠNI, ob 19. uri.

23. maja amer. ital. šp. film SAMOMORILSKI KOMANDOSI, ob 19. uri.

Gledališče

SOBOTA, 16. 5. 1970, ob 20. uri: V Rabadan: OGNJENI VIHAR.

NEDELJA, 17. 5. 1970, ob 20. uri: V Rabadan: OGNJENI VIHAR.

Vse ljubitelje gledališča opozarjamo, da sta sobotna in nedeljska predstava zanimive in prestrašljive drame OGNJENI VIHAR eni zadnjih predstav, zato naj ne zamudijo priložnosti in si zagotovijo vstopnice na telefon 82-200 oziroma dve uri pred pričetkom predstave pri gledališki blagajni. Obenem opozarjamo tudi na pričetek predstave ob 20. uri, torej pol ure kasneje kot doslej. Predstava je končana pred 22. uro.

ZAHVALA

Ob prezgodnji smrti našega očeta, dedka, brata, tasta in strica

JOZETA JANSKA

čutimo dolžnost, da se zahvalimo dobrim sosedom, darovalcem vencev in vsem, ki so se ga spomnili na njegovi zadnji poti. Vsem skupaj še enkrat najlepša hvala!

Hčerka Marjeta z družino in ostalo sorodstvo

OBCINSKA ZVEZA PRIJATELJEV MLADINE JESENICE

sprejme za otroško letovišče v Novigradu kuharsko pomočnico z znanjem samostojnega pripravljanja hrane za troke. Zaposlitev je sezonska. Plača po dogovoru.

Kandidatke za zaposlitev naj pošljejo svoje ponudbe na naslov: Občinska zveza prijateljev mladine Jesenice. Po možnosti naj se javijo osebno.

TRGOVSKO PODJETJE ROŽCA JESENICE

razglaš

prosto delovno mesto skladiščnega delavca s stalno zaposlitvijo. Osební dohodek po pravilniku podjetja.

POGOJI: dokončana osemletka, odslužen vojaški rok in primerna fizična sposobnost.

Nastop je možen takoj. Prijave sprejema uprava podjetja do zasedbe delovnega mesta.

ZAHVALA

Ob tragični in boleči izgubi našega dobrega in skrbnega moža, zlatega očeta, starega očeta, brata in tasta

FERDINANDA ALBREHTA

se zahvaljujemo vsem, ki so se v tako velikem številu poslovlili od njega, poklonili vence in cvetje ter izrekli pismo ali ustno sožalje.

Posebno zahvalo izrekamo njegovim sodelavcem — gasilcem iz Železarne in sosednjih društev za poklonjene vence, denarno pomoč, častno stražo in spremstvo na njegovi zadnji poti v prerašni grob. Zahvaljujemo se kolektivu Železarne Jesenice za vsestransko pomoč pri organizaciji pogreba, organizaciji ZK in gozdnem gospodarstvu Bled za poklonjena venca. Prisrčna hvala vsem sosedom, posebno družini Horvat in Sašič, ki so nam kar koli pomagali in stali ob strani v teh težkih trenutkih. Iskrena se zahvaljujemo za denarno pomoč tudi kolektivu valjarne 2400, oddelku OTOPI.

Lepa hvala poveljniku Gregorju NOVAKU in pred sind. odbora varnostne službe tov. DORNIKU za ganljive besede ob odprtem grobu.

Najlepša hvala pevcem in godbenikom ter voznikom osebnih avtomobilov, ki so dragega pokojnika spremili na njegovi zadnji poti.

Vsem še enkrat iskrena hvala.

Žalujoči: žena Mici, hčerka Barbara z možem in sinom Matejem ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža, očeta in sina

JANEZA PAJERJA

šefa vzdrževanja gradbenega podjetja Sava

izražamo vsem prijateljem, sodelavcem in znancem, ki so ga spremili na zadnji poti — iskreno zahvalo.

Iskrena hvala za mnoga pisma in ustna sožalja, za častno stražo sodelavcem podjetja Sava, za poslovilne besede govornikom ob odprtem grobu, za zbrano denarno pomoč nekdanjim sodelavcem iz martinarne in posebna hvala vsem darovalcem vencev — železarni Jesenice SGP Sava, Hokejskemu društvu, Avtomoto društvu in vsem ostalim.

V teh težkih trenutkih je bila sleherna pomoč neprecenljiva in zato vsem prisrčna hvala, zlasti pa sosedom, ki so nam ob najtežji uri stali ob strani.

Žena Sonja, hčerki Sonka in Tatjana ter ostalo sorodstvo

TABORJENJE IN LETOVANJE V BAŠKI

Letošnje leto je že petnajsto leto, odkar TVD Partizan Jesenice organizira v lastnem taboru letovanje za mladino in odrasle pod šotorji in v vikend hišicah v Baški na otoku Krku. Za leto je pripravilo pet izmen in sicer:

predhodna izmena od 21. 6. do 1. 7. 1970 je namenjena starejšim osebam in družinam z otroki in bo samo v hišicah, če bo pripravljenih od 40—55 oseb

I. izmena od 1. 7. do 14. 7. 1970 učenci osnovne šole Tone Čufar Jesenice

II. izmena od 14. 7. do 27. 7. 1970 učenci osnovne šole Prežihov Voranc Jesenice

III. izmena od 27. 7. do 9. 8. 1970 člani TVD Partizan Jesenice in ostali

IV. izmena od 27. 7. do 22. 8. 1970 člani TVD Partizan Javornik — Koroška Bela in ostali

Cene letovanja so naslednje:

a) učenci osnovnih šol od 7 do 9 let starosti v spremstvu staršev 169,00 N din s turistično takso, posebej se plača vožnja na skupinsko objavo;

b) učenci osnovnih šol nad 9 let starosti 169,00 N din s turistično takso, posebej se plača vožnja na skupinsko objavo;

c) učenci poklicnih srednjih in višjih šol 182,00 N din, dodatno se plača turistična taksa 1,50 N din dnevno in vožnja na skupinsko objavo;

d) aktivni in podporni člani osnovnih organizacij občinske zveze za telesno kulturo Jesenice, ki se izkažejo z izkaznico in plačano članarino za leto 1970, dnevno 16,00 N din, dodatno se plača turistična taksa 1,50 N din, za vožnjo pa skrbi vsak sam;

e) gosti — dnevno 18,00 N din, dodatno se plača turistična taksa 1,50 N din, za vožnjo skrbi vsak sam.

Navedene cene veljajo za letovanje nad sedem dni, za manj kot sedem dni se posebej plača prenočišče, ki znaša 4,00 N din za nočitev. Predšolski otroci v spremstvu staršev imajo 50 % popusta na ceno pod a).

V kolikor osebe nad 18 let starosti prenočujejo v hišicah, se jim dodatno zaračuna za vsako nočitev 2,00 N din.

Prijave sprejema uprava društva vsak torek in petek od 18. do 20. ure zvečer v društvenih prostorih TVD Partizan na Jesenicah.

Uprava
TVD PARTIZAN JESENICE

TVD PARTIZAN JESENICE

razpisuje

naslednja prosta delovna mesta za tabor v Baški:

1. UPRAVNIK — GOSPODAR
2. EKONOM
3. 4. KUCHARICE

POGOJI:

Pod tč. 1 in 2: upokojenec več administracije in gospodarskih poslov.

Delo je sezonsko v času od 21. 6. do 22. 8. 1970.

Osební prejemki po dogovoru.

Kandidati naj pismene ponudbe pošljejo na upravo TVD Partizan Jesenice najkasneje do 10. 6. 1970.

Uprava
TVD PARTIZAN JESENICE

OBVESTILO

Občinski odbor Zveze rezervnih vojaških starešin Jesenice obvešča vse rezervne oficirje in podoficirje občine Jesenice, da bo v soboto 23. maja 1970 na mednarodnem letališču Brnik pri Kranju letalski miting.

Program obsega:

— odhod ob 8. uri z Jesenic izpred občinske skupščine s postankom na parkirnem prostoru pri Železarni, na Javorniku pri spomeniku NOB ter v Žirovnici na avtobusni postaji;

— ob 9. uri ogled letalske razstave;

— od 10. do 11. ure nastop akrobatske grupe domačih letal »Galeb« in »Jastreb«;

— ob 11. uri desant športnih padalcev;

— ob 12. uri odhod iz Brnika in povratek na Jesenice.

Prevoz bo izveden s posebnim avtobusom za oficirje in podoficirje brezplačno.

Prijave sprejema Zveza rezervnih vojaških starešin, občinski odbor Jesenice, vsak dan razen sobote od 7. do 11. ure na telefon št. 266 — Anica Stojan.

Prijave sprejemamo do srede, 20. maja.

Zveza rezervnih vojaških starešin
občinski odbor Jesenice

Dvakrat s Fužinarjem

Arh, Bergelj, Božič, Divjak, Kavčič, Končnik, Krevsel, Pogačar, Potočnik in Strnad so se v nedeljo z zmago nad ravnskim Fužinarjem že skorajda rešili skrbi pred izpadom iz II. zvezne odbojkar-ske lige — zahod.

Jeseničani so, kljub zadnjim dobrim igram in uspehom Fužinarja, pričakovali zmago. To je obetal tudi začetek prvega niza, ko so povedli s 4:0. Takrat pa se je spet ponovila njihova stara napa-ka. Zaradi njihove nezbrano-sti so gostje nabirali točko za točko in povedli s 4:11. Potem so se domačini vendarle prebudili, znižali razliko in končni rezultat je bil 13:15. Igralci so povedali, da jih je zelo mo-tila žoga, katero so prinesli Ravenčani, saj s tako niso še nikoli igrali.

Po razburljivem in enako-vrednem boju v drugem nizu, ki so ga tudi dobili gostje z 11:15, smo končno dočakali tretji niz, ki je prinesel po-poln preobrat v igri obeh mo-štev.

Jeseničanom so uspevale za-mišljene kombinacije, Bergelj se je izkazal z zavirljivo obrambo v polju, Potočnik je končno začel dobivati dobro podane žoge, ki jih je nemi-lostljivo zabijal v vrsto na-sprotnika, Krevsel je spet do-kazal, da je še vedno dober igralec in da lahko koristi vsaki ekipi, Strnadu pa se ni prav nič poznalo, da je šele letos debitiral v moštvu.

Rezultat tega niza je bil 15:5 za domače, kar pove do-voľj o dogodkih na igrišču. Četrti niz so domačini dobili celo s 15:2.

Odločilni, zadnji niz, je bil ves čas živahen in razvnel je že sicer vroče gledalce, ki so s svojim bodrenjem brez dvo-ma tudi pomagali našim od-bojkarjem. Nasprotnika sta se trdo borila za vsako točko, pri tem pa so bili na koncu uspešnejši domačini in zma-gali s 15:11.

Sodnik Šinkovec je sodil pod poprečjem, prej v škodo domačinov kot gostov, čeprav najbrž ni hotel nobene ekipe

namerno oškodovati. Pri go-stih je bil najboljši igralec Košuta, zatajil pa je Stehar-nik, saj smo ga na Jesenicah bili vajeni gledati v boljši luči.

Po dragoceni zmagi nad Fužinarjem, čaka Jeseničane sre-čanje na vročih tleh Kaštele, ki ima ravno tako 12 točk kot naša ekipa. Najbrž pa bosta domače igrišče in gledalci do-ločilno vplivala na izid tekme.

Medtem ko sta se na Jese-nicah srečali moški ekipi, sta se v Ravnah spopadli ženski ekipi Fužinarja in Jesenic. To-krat se je tekma odločila v korist domačink, ki so zma-gale s 3:1.

Jeseničanke tudi niso priča-kovala, da bi osvojile kaj več kot en niz. Proti homogeni ekipi domačink se z močno pomlajenim moštvom niso mogle enakovredno zopersta-ljati. Prekašale so jih edinele v obrambni igri.

Na Ravnah je odbojka naj-popularnejši letni šport, za to imajo tudi izredno dobre po-goje. To se je poznalo tudi v kvaliteti mladih Ravenčank, ki so od jeseni zelo napredo-vale in najbrž ne bo treba dolgo čakati, da bodo igrale prvo violino v slovenski od-bojki.

Za Jesenice so nastopile Trančar, Draksler, Filipaj, Ko-mic, Nemec, Čehajič, Vengar in Strajnar. Od starejših igral-k sta se najbolj odlikova-li sicer poškodovana Trančar-jeva in Filipajeva, od novink pa Nemčeva, čeprav so se tudi ostale solidno odrezale. Z.

Izbiramo najboljšega športnika

V naši prvomajski številki smo objavili prvi kupon za le-tošnji izbor najboljšega šport-nika občine, novost pa je izbor najboljšega športne orga-nizacije. Precej naših bralcev je že poslalo odgovore. Seve-da bi bilo napačno, če bi iz-dali kakršne koli podatke o tem, kdo ima do sedaj največ glasov. Kot kaže, vam izbor najboljšega športnika niti ne dela posebnih težav. Nekoliko težje je pri izbiri najboljšega športne organizacije.

Teh je v naši občini veliko, od šolskih športnih društev, med katerimi je izredno de-lavno društvo v Žirovnici. Da-lje je treba upoštevati TVD Partizan, med katerimi sta najbolj delavna na Jesenicah in Javorniku. Samostojne or-ganizacije so taborniki in

strelci, delovna so planinska društva oziroma alpinistični odseki in gorska reševalna služba. Končno je še vrsta klubov v tekmovalnem športu kot smučarski, hokejski, no-gometni, odbojkarški, košar-karski in drugi. Morda bo ob takem pregledu izbira lažja!

Danes še enkrat objavljamo kupon, katerega morate od-rezati, nalepiti na dopisnico ali pa vložiti v ovojnico in po-slati na naslov: UREDNIŠTVO ŽELEZARJA, Jesenice — najkasneje do 22. maja.

Tako kot prejšnja leta bo-mo rezultate vašega glasova-nja objavili na posebni prire-ditvi, najboljšim športnikom bomo dali posebna priznanja, tri izmed bralcev, ki bodo po-slali anketni listič, pa nagra-dili s praktičnimi darili.

IME IN PRIIMEK ŠPORTNIKA:

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

IME ŠPORTNE ORGANIZACIJE:

1. _____
2. _____
3. _____

MOJ NASLOV:

Hokej letos pod streho

Po skoraj polletnem delu in trudu odbora za gradnjo hale, skupaj z mnogimi vodilnimi ljudmi v jeseniških podjetjih in v občinskih družbeno-političnih organih, končno lahko zelo zanesljivo povemo, da bo letos pred-vidoma 1. novembra hokejsko igrišče pod streho.

V zadnjem času so tekli razni dogovori za zagotovi-tev potrebnih sredstev za gradnjo, dogovori o investitorju gradnje, v preteklem in tem tednu o izdelavi ma-teriala v Železarni, o ceni materiala, o ceni izdelave in montaže konstrukcije s podjetjem Metalna Maribor itd. Ko bo v tem tednu podjetje Metalna, ki bo graditelj konstrukcije strehe, dalo v Železarno specifikacijo po-trebnega materiala, bo takorekoč gradnja strehe stekla.

V prihodnjih številkah Železarja vas bomo sproti obveščali o poteku gradnje strehe, kakor tudi o vseh ostalih stvareh v zvezi s streho oziroma halo.

Na žiro računu gradbenega odbora se je doslej skupno z nakazanimi prispevki in s sredstvi, ki so jih obljubile delovne organizacije, zbralo 139.837,80 din. Od 15. 4. do 13. 5. so svojo pomoč prispevali:

Po 10,— din: Jožica Rupnik, Marija Skušek, Alojz Klinar, Anton Pristov, Franc Kejžar, Slavko Kolman, Jože Žerjav (vsi z Jesenic);

po 20,— din: neimenovan, Drago Ravnikar, Miro Kli-nar, Franci Arh, Ivan Kočunar (vsi z Jesenic);

po 30,— din: Andrej Onič, France Korošec (oba z Je-senic);

po 50,— din: Fantje z Javornika — od Brankine »šrange«, Salih Medić, Sašo Rozman, Jože Kordež, Silvo Jeklar, Igor Tuma (Jesenice);

po 70,— din: ansambel Termiti;

po 200,— din: Miro Breznikar (Ljubljana), Andrej Sajevec (Jesenice);

po 500,— din: ŽTP Ljubljana;

po 1.000,— din: TVD Partizan Jesenice — odstop na-jemnine od ansambla Termiti za ples v korist hale;

po 658,35 din: sindikalni pododbor TIO Lesce;

po 154,70 din: TVD Partizan Leskovec pri Krškem.

Gradbeni odbor se za vse prispevke iskreno zahva-ljuje. Vsi, ki so še vedno pripravljeni pomagati pri gradnji, naj svojo pomoč nakažejo na žiro račun od-bora pri SDK Jesenice št. 5153-3-278.

Severjeva državna prvakinja, Črnologarjeva druga, Ivnikova tretja

V Zagrebu je bilo v nede-ljo, 10. maja prvo državno prvenstvo v judu za ženske. Udeležilo se ga je 54 izbranih tekmovalk iz Hrvatske, Sr-bije in Vojvodine. Slovenijo je zastopalo 18 tekmovalk iz petih klubov. Vsem je bilo več ali manj jasno, da so naj-močneje Srbijanke, posebno Beograđanke, ki že najdlje resno trenirajo in so imele tu-di najvišje pasove, poleg tega v Srbiji že nekaj časa tekmu-jejo.

Partizan Jesenice so zastopale Ivnikova, Črnologarjeva in Severjeva, ki so dva ted-na pred tem dosegle lep uspeh na republiškem prvenstvu. Na državno prvenstvo smo odšli z upi, da se bo morda katera prebila v polfi-nale. Dekleta pa so se dobro držala in uspeh je bil za naše toliko večji, ker so izpadle vse druge Slovenke, razen naših treh. Tekmovanje je pote-kalo takole:

V polsrednji kategoriji je med 14 tekmovalkami nasto-pila Ivnikova. V prvi borbi je premagala Novosađanko z metom in končnim prijemom. Ze v drugi borbi se je sreča-la s favoritinjo Dukićevo, no-silko mojstrskega pasu. Le-to je v parterju premagala z uspešno tehniko davljenja. V tretji borbi pa je premagala Ljubljankanko Kokaljevo.

Imela pa je smolo v polfina-lu, ko je takoj v začetku bor-be izgubila ravnotežje in pa-dla ter zato v celi borbi kljub premoči ni mogla izvesti me-ta. Uvrstila se je na 3. do 4. mesto.

V poltežki kategoriji 63—68 kilogramov se je med deseti-mi tekmovalkami borila Se-verjeva. V prvi borbi je zma-gala za ippon (celo točko) z lepim metom v levo. V drugi borbi je zmagala s kombina-cijo met (pol točke) in kon-čni prijem v parterju (pol točke). V polfinalni borbi je bila uspešna v parterni bor-bi. V finalu pa je v zelo lepi borbi z metom haraj goshi

(pol točke) zmagala. Tako smo dobili Slocenci prvo dr-žavno prvakinja.

V teški kategoriji nad 68 kg je bila Črnologarjeva dru-ga. Tudi njej je dobro ste-klo in do finala je zmagala trikrat. Finalna borba s Split-čanko je bila zelo borbeno in enakovredna. Obe sta poskušali zmagati z metom. Pri tem je bila Splitčanka uspešnejša in zmagala s tehnično prednostjo.

Ekipni vrstni red: Beo-grad 16, Jesenice 9, Split 7, Zagreb 6, Dubrovnik 5, Novi Sad 3, Osijek 3, Vinkovci 1, Ljubljana, Postojna, Maribor in Subotica brez točke.

SMUČARSKO DRUŠTVO JESENICE

RAZPISUJE

in išče več sodelavcev s stalno ali delno zaposlitvijo pri vzgoji smučarskega naraščaja za

- alpsko smučanje
- skoke
- teke in
- vadbo suhih treningov.

Od bodočih sodelavcev pričakujemo iniciative in samo-stojnosti ter sposobnosti stalnega prilagajanja novim metodam dela.

Nudimo možnost dopolnilnega usposabljanja v tečajih. Prijave sprejema smučarsko društvo Jesenice, Ledar-ska ul. 4.